

3. เขตพื้นที่ศึกษาโครงการ บทร. อุดรธานี

อำเภอกุมภวาปี ประกอบด้วย 8 เทศบาล 7 อบต.

เทศบาลตำบลพันดอน ,เทศบาลตำบลกุมภวาปี ,เทศบาลตำบลห้วยเก็ง ,
เทศบาลตำบลปะโค ,เทศบาลตำบลกวางพันดอน ,เทศบาลตำบลเชียงแหว ,
เทศบาลตำบลเวียงคำ ,เทศบาลตำบลหนองหัว ,องค์การบริหารส่วนตำบล
ผาสุก ,องค์การบริหารส่วนตำบลแซแล ,องค์การบริหารส่วนตำบลตูมใต้ ,
องค์การบริหารส่วนตำบลเสอเพลอ ,องค์การบริหารส่วนตำบลท่าลี่ ,องค์การ
บริหารส่วนตำบลสีอ ,องค์การบริหารส่วนตำบลกุมภวาปี

อำเภอประจักษ์ศิลปาคม ประกอบด้วย 3 อบต.

องค์การบริหารส่วนตำบลนาม่วง , องค์การบริหารส่วนตำบลอุ่มจาน ,
องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยสามพาด

RDG5240055

3. เขตพื้นที่ศึกษาโครงการ บทร. อุดรธานี

อำเภอบ้านดุง ประกอบด้วย 1 เทศบาล 12 อบต.

เทศบาลเมืองบ้านดุง ,องค์การบริหารส่วนตำบลอ้อมกอ ,องค์การบริหารส่วน
ตำบลนาไหม ,องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านชัย ,องค์การบริหารส่วนตำบล
วังทอง ,องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านม่วง ,องค์การบริหารส่วนตำบลโพน
สูง ,องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านดาด ,องค์การบริหารส่วนตำบลนาคำ ,
องค์การบริหารส่วนตำบลถ่อนนาถับ ,องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านจันทร์ ,
องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านดุง ,องค์การบริหารส่วนตำบลดงเย็น

อำเภอไชยวาน ประกอบด้วย 2 เทศบาล 3 อบต.

เทศบาลตำบลไชยวาน ,เทศบาลตำบลโพนสูง ,องค์การบริหารส่วนตำบลไชย
วาน ,องค์การบริหารส่วนตำบลคำเลาะ ,องค์การบริหารส่วนตำบลหนอง
หลัก

RDG5240055

4. การรวบรวมและพัฒนาข้อมูล

ได้ดำเนินจัดเก็บเพิ่มเติมต่อเนื่อง โดยเฉพาะข้อมูลด้านแหล่งน้ำของ อปท.ที่ร่วมโครงการเพื่อให้แต่ละ อปท. เกิดแนวคิดที่จะบูรณาการและเชื่อมโยงแหล่งน้ำภายใน อปท. เข้าด้วยกันเป็นลักษณะ แก้มลิง ตามแนวพระราชดำริห์ ตามกำลังงบประมาณที่จะสนับสนุนได้ เพื่อให้เกิดความมั่นคงด้านแหล่งกักเก็บน้ำของ อปท. อย่างเป็นระบบ และบางส่วนอาจต้องขอใช้ที่ดินของประชาชนด้วย

RDG5240055

4. การรวบรวมและพัฒนาข้อมูล

สรุปโครงการขนาดเล็กจังหวัดอุดรธานีโดยจำแนกตามพื้นที่ศึกษา

ลำดับ	อำเภอ	โครงการชลประทาน		
		จำนวน โครงการ (แห่ง)	ปริมาณกักเก็บน้ำ (ล้าน ม 3)	พื้นที่รับประโยชน์ (ไร่)
1	กุมภวาปี	12	0.539	4,170.00
2	ไชยวาน	13	2.914	4,700.00
3	บ้านดุง	18	2.2815	5,720.00
4	ประจักษ์ศิลปาคม	2	0.01	500.00
รวม		45	5.7445	15,090.00

RDG5240055

4. การรวบรวมและพัฒนาด้านข้อมูล

รายละเอียดข้อมูลแหล่งน้ำสาธารณะ องค์การบริหารส่วนตำบลไผ่หวาน อำเภอไผ่หวาน

ลำดับ	ชื่อแหล่งน้ำ	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล	ขนาดแหล่งน้ำ			พื้นที่ใช้ ประโยชน์ (ตรม.)	หมายเหตุ (ปีที่สร้าง)
					กว้าง (เมตร)	ยาว (เมตร)	ลึกเฉลี่ย (เมตร)		
1	ที่สาธารณะหนองแวง	อค 0067	10	ไผ่หวาน				144 ไร่	
2	ที่สาธารณะหนองแสง	อค 0056	4	ไผ่หวาน				34 ไร่	
3	ที่สาธารณะหนองคู	อค 0053	16	ไผ่หวาน				44 ไร่	
4	สระสาธารณะประ โยชน์บ้านคำยาง	อค 0863		ไผ่หวาน				2 ไร่	
5	ที่สาธารณะประ โยชน์หนองกุง	อค 0062		ไผ่หวาน				8 ไร่	
6	ที่สาธารณะประ โยชน์หนองคูม	อค 0086		ไผ่หวาน				94 ไร่	
7	ที่สาธารณะหนองรำควาย	อค 0066		ไผ่หวาน				27 ไร่	
8	อ่างเก็บน้ำเหมืองหลวง			ไผ่หวาน				50 ไร่	
9	หนองคำเคอสาธารณะประ โยชน์			ไผ่หวาน				20 ไร่	
	รวม							423 ไร่	

4. การรวบรวมและพัฒนาด้านข้อมูล

รายละเอียดข้อมูลแหล่งน้ำสาธารณะ องค์การบริหารส่วนตำบลไผ่หวาน อำเภอไผ่หวาน

ลำดับ	ชื่อแหล่งน้ำ	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล	ขนาดแหล่งน้ำ			พื้นที่ใช้ ประโยชน์ (ตรม.)	หมายเหตุ (ปีที่สร้าง)
					กว้าง (เมตร)	ยาว (เมตร)	ลึกเฉลี่ย (เมตร)		
1	ลำห้วยสงคราม					12.74			
2	ลำห้วยเอเอ					18.50			
3	ลำห้วยหมาจอก					3.60			
4	ลำห้วยคำยาง					3.66			
5	ลำห้วยกุคัง					6.00			
6	ลำห้วยไฟจาน					8.50			
7	ลำห้วยชำป่าง					3.00			
8	ลำห้วยชำเทา					1.42			
9	ลำห้วยแสง					2.50			

4. การรวบรวมและพัฒนาด้านข้อมูล

รายละเอียดข้อมูลแหล่งน้ำสาธารณะ องค์การบริหารส่วนตำบลไชยวาน อำเภอไชยวาน									
ลำดับ	ชื่อแหล่งน้ำ	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล	ขนาดแหล่งน้ำ			พื้นที่ไร่ ประ โยชน์ (ตรม.)	หมายเหตุ (ปีที่สร้าง)
					กว้าง (เมตร)	ยาว (เมตร)	ลึกเฉลี่ย (เมตร)		
10	ลำห้วยบง					1.94			
11	ลำห้วยโอง					6.29			
12	ลำห้วยกุศลม					1.00			
13	ลำห้วยขี้เหล็ก					2.00			
14	ร่องน้ำสาธารณะ					2.00			
รวม						73.15			

RDG5240055

4. การรวบรวมและพัฒนาด้านข้อมูล (แผนที่แหล่งน้ำตำบลไชยวาน)

RDG5240055

โครงข่ายน้ำระดับตำบลไชยวาน

RDG5240055

4. การรวบรวมและพัฒนาข้อมูล

โรงต้มเกลือ อบต.บ้านชัย

นาเกลือ อบต.บ้านชัย

นาข้าว อบต.บ้านชัย

นาข้าว อบต.บ้านชัย

RDG5240055

4. การรวบรวมและพัฒนาข้อมูล

ข้อเสนอแนะ : แนวทาง

1. ขยายพื้นที่รับน้ำให้กว้าง / เติบโตขึ้น
2. ทำเป็นแหล่งท่องเที่ยว
3. ปรับปรุงน้ำให้สะอาดเพื่อการอุปโภคบริโภค
4. กระจายน้ำออกไปให้ครอบคลุมพื้นที่ให้มากขึ้น
5. ขยายเขตไฟฟ้า
6. ปรับปรุงศูนย์ประมง

RDG5240055

5. การพัฒนาแนวคิด CRM

คณะวิจัยและคณะทำงานโครงการ ได้ร่วมกันพัฒนาแนวคิด CRM เพิ่มขึ้นอีกระดับหนึ่ง เพื่อให้เกษตรกรสามารถบริหารจัดการน้ำได้อย่างยั่งยืน และเกิดประโยชน์มากยิ่งขึ้น หลังจากแหล่งน้ำตามโครงการได้รับการขุดลอก ปรับปรุง และพัฒนาแล้วเสร็จในปีงบประมาณ 2554 และ 2555 โดยให้เกษตรกรใช้น้ำในแต่ละพื้นที่รวมกลุ่มกัน เพื่อจัดตั้ง “กลุ่มผู้ใช้น้ำพื้นฐาน” ของแต่ละพื้นที่ขึ้นมาเพื่อบริหารจัดการน้ำให้เกิดประโยชน์สูงสุด เป็นธรรมแก่สมาชิก และมีความยั่งยืน นอกจากนี้คณะวิจัยและคณะทำงานโครงการ ยังมีความเห็นว่าเพื่อให้กลุ่มเกษตรกรมีความมั่นคงในอาชีพและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

RDG5240055

5. การพัฒนาแนวคิด CRM

อบจ. / อปท. ที่ร่วมโครงการควรประสานความร่วมมือกับหน่วยงานราชการส่วนภูมิภาคที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมอาชีพ ซึ่งเป็นองค์ความรู้ เฉพาะด้านให้กับเกษตรกรในแต่ละพื้นที่ ส่วนราชการส่วนภูมิภาคดังกล่าว เช่น เกษตรจังหวัด ประมง ปศุสัตว์ และชลประทาน เป็นต้น ซึ่งความร่วมมือดังกล่าว ถือเป็นการร่วมมือแบบบูรณาการจากหลายหน่วยงาน (หน่วยงานอิสระ 3 หน่วยขึ้นไป) เพื่อให้ประชาชน มีคุณภาพชีวิตที่ดี เราอาจเรียกว่าเป็นความร่วมมือแบบบูรณาการ ซึ่งมีความสลับซับซ้อนมากแบบอื่นๆ

RDG5240055

5. การพัฒนาแนวคิด CRM

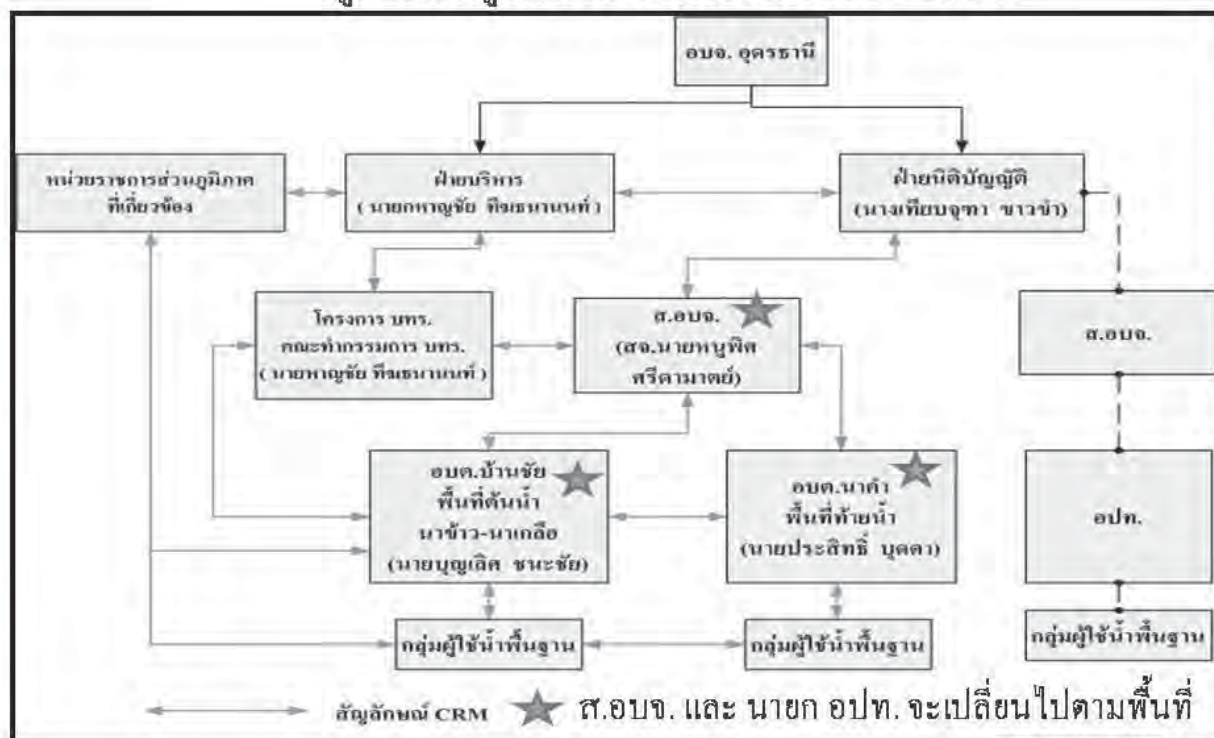
แนวทางการบริหาร CRM 4 ระดับ จากการทำงานที่ผ่านมาการบริหารงานตามแนวทาง CRM ของโครงการ บทร.อุดรธานี เป็นความร่วมมือในการบริหารทรัพยากรร่วมกันเพื่อแก้ปัญหาน้ำแล้งของ อปท. อุดรธานี ความร่วมมือในความหมาย CRM ของโครงการ มี 4 ระดับด้วยกัน คือ

- 1.) ระดับบุคคล
- 2.) ระดับองค์กรหรือหน่วยงาน
- 3.) ระดับองค์กรกับประชาชน
- 4.) ระดับบูรณาการ

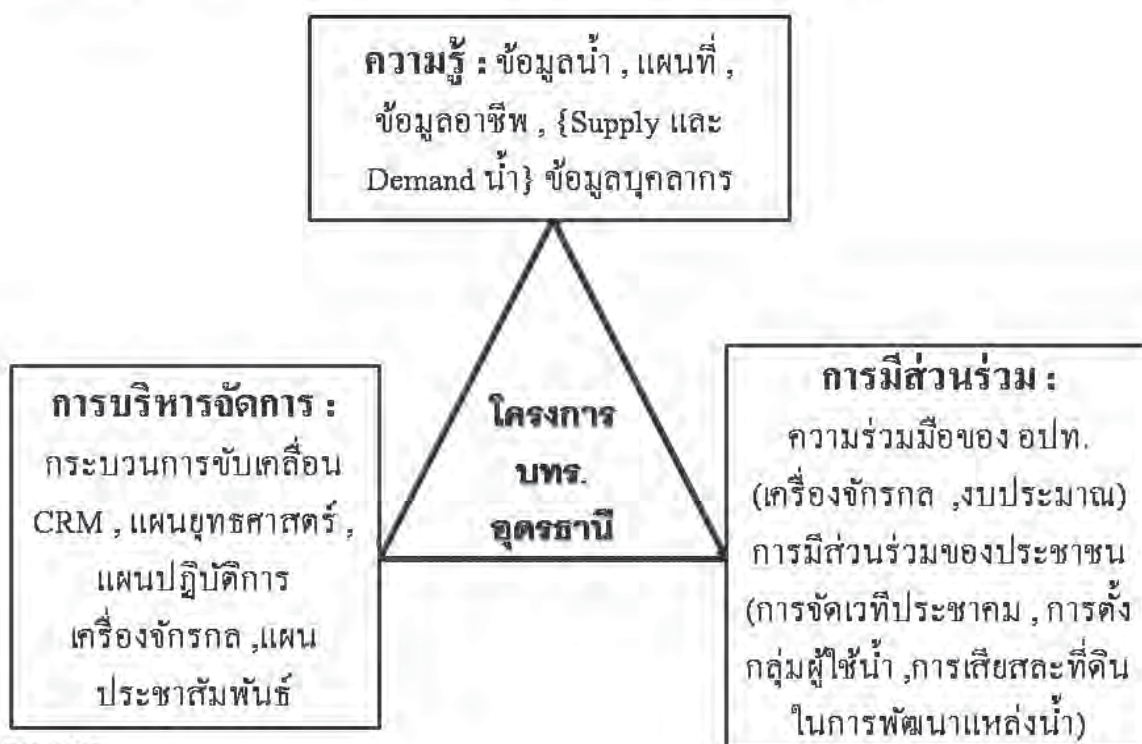
RDG5240055

5. การพัฒนาแนวคิด CRM

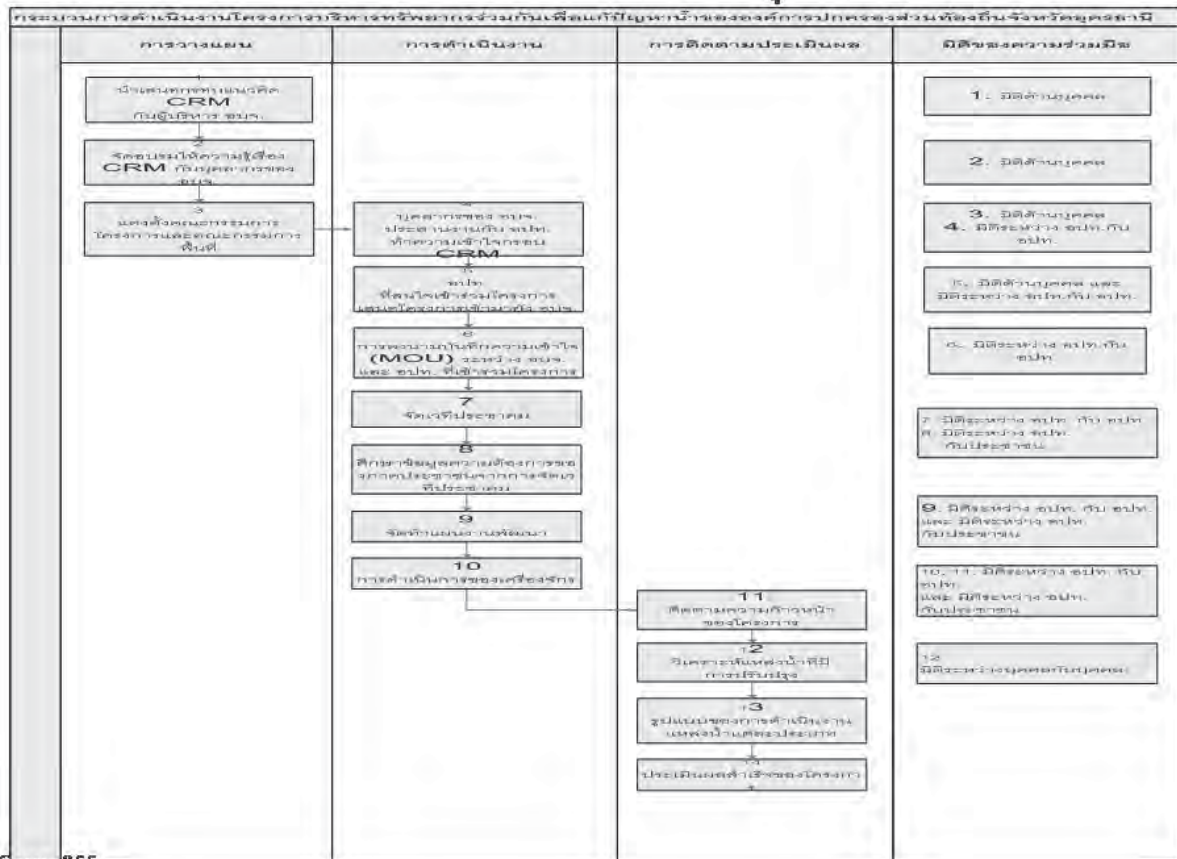
รูป แผนภูมิการขับเคลื่อนโครงการ CRM

6. สรุปหลักการขับเคลื่อนโครงการ บทร.อุดรธานี

6. กระบวนการดำเนินงานโครงการ บทร.อุดรธานี

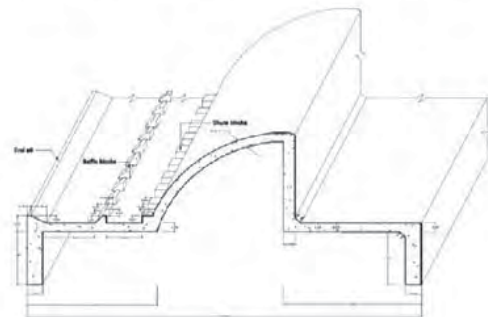
RDG5240055

7. การจัดเวทีประชาคม

เพื่อระดมความคิดเห็นในการแก้ปัญหา (แล้ง - ท่วม) จาก
ประชาชนในพื้นที่ ได้รับความร่วมมือจากคณะทำงานโครงการ
อปท.ที่ร่วมโครงการ และประชาชนในแต่ละพื้นที่เป็นอย่างดี เพราะ
แหล่งน้ำที่แต่ละ อปท. เลื่อนมาเพื่อเข้าร่วมโครงการส่วนใหญ่ เป็น
แหล่งน้ำที่ อปท. รับถ่ายโอนมาจาก กรมชลประทาน กรม
ทรัพยากรน้ำ หรือหน่วยงานอื่นเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งแหล่งน้ำดังกล่าว
จะมี อาคารบังคับน้ำ และส่วนประกอบอยู่ด้วย ทั้งที่ใช้งานได้ และ
ชำรุด ซึ่งประชาชนในพื้นที่ทราบข้อมูลเป็นอย่างดี และให้ข้อมูลที่
เป็นประโยชน์ในการขุดลอก ปรับปรุง และพัฒนาแหล่งน้ำเป็น
อย่างดี

RDG5240055

7. การจัดเวทีประชาคม

RDG5240055

8. แหล่งน้ำที่พัฒนาแล้ว

ขณะนี้โครงการได้พัฒนาขุดลอกแหล่งน้ำแล้วเสร็จ 12 แห่ง และคาดว่าจะภายใน
สิ้นปีงบประมาณ 2554 จะแล้วเสร็จรวม 15 แห่ง

อำเภอบ้านดุง

- ขุดลอกเขื่อนสร้างนก บ้านวังพระองค์ ตำบลบ้านดุง อำเภอบ้านดุง (อบต.บ้านดุง)
- ขุดลอกอ่างเก็บน้ำบ้านดงไพรวัลย์ หมู่ที่ ๘ บ้านดงไพรวัลย์ ตำบลบ้านชัย อำเภอบ้านดุง (อบต.บ้านชัย)
- ขุดลอกหนองแซง บ้านหนองกา หมู่ ๕ ตำบลบ้านจันทร์ อำเภอบ้านดุง (อบต.บ้านจันทร์)

อำเภอประจักษ์ศิลปาคม

- ปรับปรุงห้วยใหญ่ (ห้วยน้ำออก) บ้านดอนค้อและลำห้วยเชียงเครือคอนบนและคอนล่าง อำเภอประจักษ์ศิลปาคม (อบต.นาม่วง)

8. แหล่งน้ำที่พัฒนาแล้ว

ขณะนี้โครงการ ได้พัฒนาขุดลอกแหล่งน้ำแล้วเสร็จ 12 แห่ง และคาดว่าจะภายในสิ้นปีงบประมาณ 2554 จะแล้วเสร็จรวม 15 แห่ง

อำเภอกุมภวาปี

- โครงการพัฒนาลำห้วยกองสี ตำบลตูมใต้ อำเภอกุมภวาปี (อบต.ตูมใต้)
- ขุดลอกลำห้วยเก้ง ตำบลห้วยเก้ง อำเภอกุมภวาปี (ทต.ห้วยเก้ง)
- ขุดลอกลำห้วยท่าช้าง ตำบลแซแล อำเภอกุมภวาปี (อบต.แซแล)
- ขุดลอกหนองน้ำโนนมะค่า ตำบลหนองหัว อำเภอกุมภวาปี (ทต.หนองหัว)

อำเภอไชยวาน

- ขุดลอกพื้นที่สาธารณะฝ่ายหลวง บ้านหนองคู ตำบลไชยวาน อำเภอไชยวาน (อบต.ไชยวาน)
- เชื่อมระบบโครงข่ายน้ำระหว่าง อบต. ของอำเภอไชยวาน คือ เชื่อมลำห้วยโง่ง อบต.หนองหลัก ไปยังหนองคูม อบต.ไชยวาน เพื่อแก้ปัญหาน้ำท่วมในพื้นที่อบต.หนองหลัก
- ขุดลอกหนองจำควาย บ้านโพนสูง ตำบลโพนสูง อำเภอไชยวาน (ทต.โพนสูง)

8. แหล่งน้ำที่พัฒนาแล้ว

8. แหล่งน้ำที่พัฒนาแล้ว

8. แหล่งน้ำที่พัฒนาแล้ว

8. แหล่งน้ำที่พัฒนาแล้ว

9. การจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำพื้นฐาน

กลุ่มผู้ใช้น้ำ คือ ประชาชน/เกษตรกรซึ่งได้รับประโยชน์จากแหล่งน้ำ เช่น อ่างเก็บน้ำ ฝาย ฯลฯ รวมตัวกันขึ้นเป็นกลุ่มผู้ใช้น้ำ เพื่อดำเนินการในการส่งน้ำ และการใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำชลประทาน หรือแหล่งน้ำที่อปท. พัฒนา การดูแลรักษาระบบชลประทานภายใต้กฎระเบียบ ข้อบังคับของกลุ่มฯ ซึ่งโครงการได้จัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำพื้นฐานใน 4 อปท. ต้นแบบของ 4 อำเภอเรียบร้อยแล้ว

9. การจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำพื้นฐาน

10. ปัญหา / อุปสรรค

1. โครงสร้างขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) เนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) และเทศบาล ก็มีฐานะเป็นนิติบุคคล มีอำนาจ หน้าที่ และงบประมาณเช่นเดียวกับ องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) เพียงแต่มีขนาดเล็กกว่า
2. ลักษณะการบริหารงานภายในของแต่ละ อปท. อปท.ของจังหวัดอุดรธานีมากกว่า 50 % เป็น อปท. ที่มีขนาดเล็ก ผู้บริหาร อปท.บางแห่งอาจมีความกังวลใจที่จะเข้าร่วมงานกับ อบจ. ที่มีขนาดใหญ่กว่ามาก

10. ปัญหา / อุปสรรค

3. การสื่อสารและความเข้าใจ

ความเข้าใจลักษณะของโครงการ บทร.อุดรธานี และแนวทางการบริหารทรัพยากรร่วมกัน (Cooperative Resources Management : CRM) เป็นเรื่องยากพอสมควรที่ผู้บริหาร อปท. และคณะทำงานโครงการ บทร.อุดรธานี จะเข้าใจเหมือนกันหรือใกล้เคียงกันทุกคน

4. ระยะเวลาเริ่มโครงการ ซึ่งเริ่มในเดือนกันยายน 2552 เป็นเวลาที่อปท. ได้ตั้งงบประมาณประจำปี 2553 ไว้เรียบร้อยแล้ว แต่โครงการ บทร. อุดรธานี แนวทางบริหารทรัพยากรร่วมกัน อปท. จะต้องมีการประมาณสมทบประมาณ 30 % การประชุมร่วมกับ อปท. ครั้งแรกๆ จึงติดขัดและเป็นอุปสรรคมาก

RDG5240055

10. ปัญหา / อุปสรรค

5. การบริหารงบประมาณของ อปท. โดยเฉพาะงบลงทุนหรืองบพัฒนาส่วนใหญ่จะกระจายเฉลี่ยครบทุกพื้นที่ในสัดส่วนใกล้เคียงกัน การจะจัดสรรงบประมาณจำนวนมากมาพัฒนาแหล่งน้ำจึงเป็นเรื่องท้าทายความสามารถของผู้บริหาร อปท.อย่างยิ่ง

6. ขนาดของ อปท.ที่ร่วมโครงการ ส่วนใหญ่เป็น อปท. ขนาดเล็กมีงบประมาณรายจ่ายประจำปี เฉลี่ยประมาณ 20 ล้านบาท / ปี และสัดส่วนของงบลงทุนเฉลี่ยประมาณ 1 – 2 ล้านบาท / ปี และในปี 2552 – 2553 งบประมาณถูกลดลงประมาณ 10 % ยิ่งทำให้งบประมาณสมทบโครงการ บทร. ทำได้ยากยิ่งขึ้นแม้แต่องบประมาณในการจัดเวทีประชาคมของ อปท. บางแห่ง ผู้บริหารต้องช่วยกันเสียสละ

RDG5240055

11. ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

1. ผู้นำของ อปท. ที่เข้มแข็ง เสียสละ และมีแนวทางการบริหารที่ก้าวหน้ามุ่งประโยชน์ของประชาชนในพื้นที่เป็นเป้าหมายของการพัฒนา
2. ผู้ร่วมงาน / คณะทำงาน ที่มีความรู้ความสามารถ มีความเสียสละ มีจิตอาสา มีความสามัคคีในหมู่คณะ เห็นแก่ประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับประชาชนในพื้นที่
3. ระบบงาน และข้อมูลที่เป็นมาตรฐาน มีขั้นตอนการปฏิบัติที่ชัดเจน รวมถึงข้อมูลที่มีคุณภาพและเพียงพอต่อการตัดสินใจ
4. การประสานงานที่ดี ย่อมเป็นปัจจัยแห่งความสำเร็จของโครงการ บทร.อุดรธานี

RDG5240055

11. ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

องค์ประกอบ 5 ประการของ อปท. ที่จะนำไปสู่ความสำเร็จ

1. **มีความรู้** บุคลากรของ อปท. ต้องมีความรู้ความเข้าใจในปัญหา และมีความเข้าใจในแนวทางการทำงานแบบ CRM
2. **มีความมุ่งมั่น** บุคลากรของ อปท. ที่ร่วมงานต้องมีความมุ่งมั่น กระตือรือร้น และเต็มใจที่จะแก้ปัญหา
3. **มีข้อมูล**เชิงพื้นที่ที่จำเป็น และเพียงพอในการแก้ปัญหา
4. **มีส่วนร่วม**จากทุกภาคส่วน บุคลากรที่เกี่ยวข้องต้องมีจุดมุ่งหมายร่วมกันที่จะแก้ปัญหาคือความเดือดร้อนและมุ่งประโยชน์ของประชาชนในพื้นที่เป็นสำคัญ
5. **มีความสามัคคี เสียสละ และอดทน** ถือเป็นต้นทุนทางสังคมที่สำคัญมากของผู้บริหาร อปท. และประชาชนในพื้นที่ที่จะนำไปสู่ความสำเร็จ ในการบริหารงานตามแนวทาง CRM

RDG5240055

รางวัลคุณภาพการให้บริการประชาชน โดย ก.พ.ร. ปี 2554

RDG5240055

รางวัลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการที่ดี

RDG5240055

รางวัลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการที่ดี

RDG5240055

รายชื่อคณะวิจัย

1. นายชาญชัย	ทิมชนานนท์	ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์
2. นายไพโรจน์	สุจินดา	ที่ปรึกษา
3. นายทานตะวัน	แก้วเขตการ	หัวหน้าโครงการ
4. รศ.ดร.กาญจน์	กั้วานพรศิริ	นักวิจัย
5. นายชนัษย์	ตันติพงศ์	นักวิจัย
6. นายสรรเพชญ์	พฤกษ์รัตนนท์	นักวิจัย
7. นายวิษณุ	จ้วงาม	นักวิจัย (อบจ.อุดรธานี)
8. น.ส. พิษญาพร	จำปาทอง	ผู้ช่วยนักวิจัย

RDG5240055

ขอบคุณและสวัสดิ์

เอกสารนำเสนอในการสัมมนา นายวิษณุ จิวงาม

ความเป็นมา :

- * จังหวัดอุดรธานีมีประชากรกว่า 1.5 ล้านคน กว่าร้อยละ 65 ประกอบอาชีพเกษตรกรรม หรือประมาณ 1.0 ล้านคน แต่มีสัดส่วนรายได้เพียง 16% ของรายได้รวมของจังหวัดเท่านั้น
- * ประชากรส่วนหนึ่งต้องทิ้งถิ่นเพื่อไปหารายได้สู่ครอบครัว โดยเฉพาะในฤดูแล้ง เนื่องจากไม่มีน้ำ

แนวคิด :

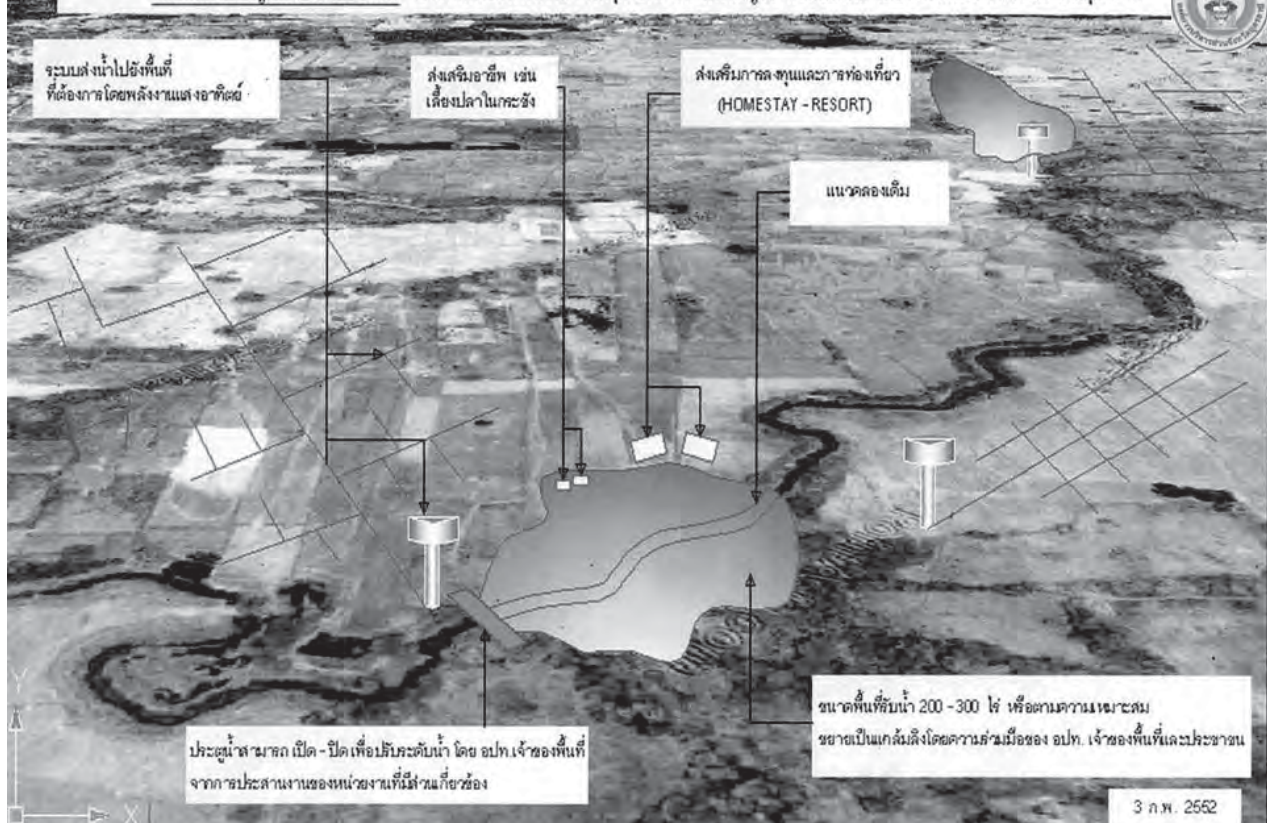
“สภาพปัญหาของน้ำแล้งในพื้นที่จังหวัดอุดรธาณินั้น มิได้เกิดจากปัจจัยใดปัจจัยหนึ่ง แต่เกิดจากหลายๆ ปัจจัยประกอบขึ้น ไม่ว่าจะเป็นปัญหาแหล่งน้ำในพื้นที่ไม่เพียงพอต่อความต้องการใช้น้ำ ปริมาณน้ำฝนและน้ำท่าที่น้อยเมื่อเทียบกับความต้องการ สัดส่วนของอัตราการใช้น้ำที่เกษตรกรรม ต่อพื้นที่ชลประทาน เป็นต้น ซึ่งปัจจัยดังกล่าวได้ส่งผลกระทบโดยตรงต่อประชาชนในพื้นที่”

อปท. ในจังหวัดอุดรธานี ประมาณครึ่งหนึ่งของทั้งหมดเป็น อปท. ขนาดเล็กมีงบประมาณเพียง 10-20 ล้านบาทต่อปีเท่านั้น และในงบประมาณดังกล่าวยังมีค่าใช้จ่ายประจำ เช่น เงินเดือนและค่าจ้าง อยู่ถึง 50 % ดังนั้น จึงมีงบประมาณเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง และการแก้ปัญหาการขาดแคลนนํ้าน้อยมาก ซึ่งไม่เพียงพอที่จะตอบสนองความต้องการของประชาชนได้ หากจะดำเนินการแก้ไขปัญหการขาดแคลนนํ้าเพียงลำพังเฉพาะแต่ละ อปท. จะต้องใช้ระยะเวลานานหลายปี ประชาชนอาจหมดความอดทนที่จะรอความสำเร็จของโครงการ ดังนั้น บางส่วนก็อาจอพยพย้ายถิ่นฐานไปหางานทำในถิ่นอื่น

“องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานีเป็นหน่วยงานที่ต้องแสวงหาความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นๆ ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐหรือภาคเอกชน ไม่มีใครที่จะสามารถสร้างเมืองได้เพียงคนเดียว เราต้องร่วมมือกันทำ ชาญความคิดซึ่งกันและกัน ตัดสินใจร่วมกัน และต้องร่วมมือกันทำ”

แนวคิดการแก้ปัญหาลภัยแล้งและน้ำท่วม

แนวคิดการแก้ปัญหาลภัยแล้งและน้ำท่วม ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี โดย นายหาญชัย ธิพนนานนท์ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี

โครงการการบริหารจัดการทรัพยากรร่วมกันเพื่อแก้ไขปัญหาของ อบท. จังหวัดอุดรธานี

การแก้ปัญหาาร่วมกันของ อบท. จังหวัดอุดรธานี จะต้องกำหนดนโยบายร่วมกันและระดมทรัพยากรของแต่ละฝ่ายมาใช้ร่วมกัน จึงได้นำความคิดนี้มาศึกษาและพัฒนาขึ้นเป็นวิธีการใหม่ (New Approach) ในการประสานแผนของ อบจ. และการจัดทำแผนของ อบท. ในจังหวัด วิธีการนี้เรียกว่า (Cooperative Resources Management : CRM) โดยวิธีการดังกล่าวจะเป็นการรวมตัวกันของ อบท. เพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นแก่ประชาชน เช่น การบริหารจัดการน้ำ ทรัพยากรดังกล่าวอาจเป็นเงินงบประมาณหรือวัสดุอุปกรณ์หรือแรงงานก็ได้ CRM อาจเป็นแนวคิดและแนวทางการบริหารงานใหม่ให้กับ อบท. ขนาดเล็กที่จะพัฒนาท้องถิ่นของตนเองให้เห็นรูปธรรมที่เร็วขึ้น และสอดคล้องกับความต้องการของประชาชน โดยให้ อบจ. ซึ่งเป็น อบท. ขนาดใหญ่ครอบคลุมพื้นที่ทั้งจังหวัดเป็นแกนกลางในการจัดทำโครงการดังกล่าว ทั้งนี้ การจัดทำโครงการของแต่ละ อบท. ยังคงสภาพเป็นนิติบุคคลเหมือนเดิม มีอำนาจหน้าที่ในการบริหารงานและงบประมาณของตนเองเช่นเดิม จะมีเฉพาะงานและงบประมาณส่วนที่ทำความตกลงร่วมกับ อบท. อื่นๆ ว่างานและงบประมาณส่วนนี้จะนำมาเข้าการบริหารทรัพยากรร่วมกันอย่างไรเท่านั้น เจ้าของงบประมาณหรือทรัพยากรยังเป็นผู้บริหารเช่นเดิม เช่น การบริหารทรัพยากรร่วมกันเพื่อแก้ปัญหาของ อบท. จังหวัดอุดรธานี หรืออาจจะบริหารทรัพยากรร่วมกันในโครงการอื่นๆ ก็ได้เช่นกัน

อบจ.อุดรธานี ได้เสนอแนวทางการแก้ปัญหาาร่วมกันน้ำดื่มของจังหวัดอุดรธานีเป็น “โครงการการบริหารทรัพยากรร่วมกันเพื่อแก้ปัญหาาร่วมกันขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดอุดรธานี ; บทร.” โดยการเห็นกำกับของ อบท. ต่างๆ ภายในจังหวัด โดยมี อบจ. อุดรธานีเป็นเจ้าภาพหลักในการดำเนินการ ในช่วงแรกมี อบท. เข้าร่วม จำนวน 36 แห่ง จากทั้งหมด 181 อบท. หรือประมาณร้อยละ 20 ของ อบท. ทั้งหมดของจังหวัดอุดรธานี ใน 4 อำเภอที่ร้องได้แก่ อำเภอบ้านดุง อำเภอกุมภวาปี อำเภอไชยวาน และอำเภอประจักษ์ศิลปาคม โดยร่วมกับมูลนิธิสิริสาทน์พัฒนาสยาม ภายใต้การสนับสนุนงบประมาณจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

วัตถุประสงค์โครงการ บทร. :

- 1) นำแนวคิดเรื่อง **การบริหารทรัพยากรร่วมกัน (Cooperative Resource Management : CRM)** ทดลองใช้เพื่อแก้ปัญหาน้ำร่วมกับ อบจ. และ อบท. อุดรธานี โดยเฉพาะกรณีน้ำแล้ง
- 2) เพิ่มศักยภาพและเพิ่มขีดความสามารถของ อบจ. และ อบท. ที่ร่วมโครงการในการ**แก้ปัญหาการขาดแคลนน้ำในพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ**
- 3) ให้ได้ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับสภาพน้ำทั่วไปและสภาพปัญหาน้ำแล้งของจังหวัดอุดรธานี โดยเฉพาะในเขตพื้นที่ 36 อบท. ที่ร่วมโครงการจะมี**ข้อมูลที่พร้อมสนับสนุนการตัดสินใจเรื่องการแก้ปัญหาน้ำแล้ง**ในพื้นที่
- (4) พัฒนาและเพิ่มขีดความสามารถของบุคลากรของ อบจ. และ อบท. ที่ร่วมโครงการ ในการ**ใช้และพัฒนาแนวคิดการบริหารทรัพยากรร่วมกัน** เพื่อจัดทำและบริหารโครงการของ อบท. และส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง
- (5) ส่งเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับ**การบริหารงานเชิงพื้นที่**ของ อบท.
- (6) ส่งเสริมความร่วมมือในการทำงานร่วมกันของ อบท. ภายในจังหวัดอุดรธานีโดย**ยึดประโยชน์ของประชาชนในพื้นที่เป็นศูนย์กลางการพัฒนา**

ระยะเวลาดำเนินการ : ก.ย. 2552 – ธ.ค. 2554

พื้นที่เป้าหมายโครงการ บทร.อุดรธานี :

ขั้นตอนการดำเนินงานโครงการ บทร.อุดรธานี :

การดำเนินงานโครงการ บทร.อุดรธานี :

ปีงบประมาณ 2553

เน้นหนัก 3 ประเด็นที่สำคัญ

- 1) การสร้างทีมงานที่เข้มแข็ง
- 2) การแสวงหาความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง
- 3) การเรียนรู้ปัญหา ความต้องการ และแนวทางการพัฒนาร่วมกันอย่างยั่งยืน

ปีงบประมาณ 2554 - 2555

เน้นหนักการปฏิบัติตามโครงการการบริหารทรัพยากรร่วมกันเพื่อแก้ไขปัญหา
ของ อปท. อุดรธานี โดย อบจ.อุดรธานีจะรับผิดชอบเครื่องจักรกลพร้อมพนักงานขับ และ
น้ำมันเชื้อเพลิงส่วนใหญ่ ส่วน อปท. ที่ร่วมโครงการจะรับผิดชอบน้ำมันเชื้อเพลิงบางส่วน
พร้อมเป็นหลักในการดูแลกำกับงานการพัฒนาแหล่งน้ำและอื่นๆ ตามข้อตกลงในเบื้องต้น
แล้วพัฒนาระบบเพื่อให้เกิดการนำน้ำไปใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนต่อไป

ผลการดำเนินงานโครงการ บทร. :

1) การสร้างทีมงานที่เข้มแข็ง

- **ทีมงานวิจัย** ได้จัดตั้งขึ้นภายใต้ความร่วมมือกันระหว่างสถาบันพัฒนาศยามกับ อบจ.อุดรธานี

- **ทีมงาน อบจ.อุดรธานี** โดยได้แต่งตั้ง (1) คณะกรรมการโครงการฯ ตามจิตอาสา มี นายก อบจ.อุดรธานี เป็นประธาน และผู้อำนวยการกองช่าง เป็นเลขานุการ และมีกรรมการจากทุกสำนัก/กอง/กลุ่ม (2) คณะทำงาน ประจำแต่ละอำเภอ และ (3) คณะทำงานข้อมูลข่าวสาร ซึ่งได้ประชุมหารือ ร่วมกันระหว่างคณะทำงานของ อบจ.อุดรธานี กับคณะวิจัยทุกเดือน

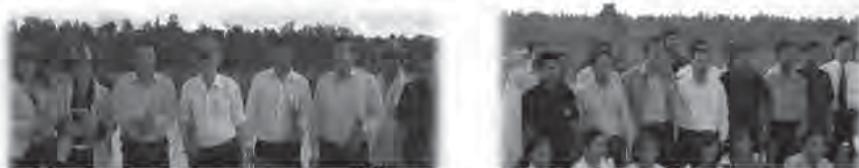

- **ทีมงานของแต่ละ อบท.** ที่เข้าร่วมโครงการฯ จาก 4 เขตพื้นที่ (4 อำเภอ) อำเภอบ้านดุง อำเภอประจักษ์ศิลปาคม อำเภอกุมภวาปี และอำเภอไชยวาน รวมจำนวน 36 แห่ง ซึ่ง อบท. แต่ละแห่งได้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชนและประชาคม โดยเฉพาะผู้นำของนายกแต่ละแห่ง ทั้งนี้ได้มีการประสานงานและประชุมหารือร่วมกันกับทีมอื่นตั้งแต่เริ่มโครงการมาอย่างต่อเนื่องในทุกขั้นตอนของการดำเนินงาน

2) แสวงหาความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

- **อบจ.อุดรธานี กับคณะนักวิจัย** โครงการการบริหารจัดการทรัพยากรร่วมกันเพื่อแก้ไขปัญหาน้ำของ อบท. อุดรธานี ภายใต้สังกัดสถาบันพัฒนาศยาม ร่วมลงนาม **"บันทึกความเข้าใจ"** เรื่อง การร่วมมือกันในการวิจัยและพัฒนา เรื่อง การบริหารทรัพยากรร่วมกันเพื่อแก้ไขปัญหาน้ำของ อบท. อุดรธานี ในวันที่ 27 มีนาคม 2553

- **อปท. ในจังหวัดอุดรธานี** ร่วมลงนาม “**บันทึกความเข้าใจ**” เรื่อง การร่วมมือกันในการวิจัยและพัฒนา เรื่อง การบริหารทรัพยากรร่วมกันเพื่อแก้ไขปัญหาน้ำของ อปท. อุดรธานี จำนวน 36 แห่ง 4 อำเภอ ในวันที่ 28 กรกฎาคม 2553 ณ โรงแรมเซนทารา แกรนด์ จังหวัดอุดรธานี

1	ทต.พันดอน	อ.กุมภวาปี	13	อบต.ท่าลี่	อ.กุมภวาปี	25	อบต.ธัญมอย	อ.บ้านดุง
2	ทต.กุมภวาปี	อ.กุมภวาปี	14	อบต.สีซอ	อ.กุมภวาปี	26	อบต.นาโหม	อ.บ้านดุง
3	ทต.พิบูลย์	อ.กุมภวาปี	15	อบต.กุมภวาปี	อ.กุมภวาปี	27	อบต.บ้านชัย	อ.บ้านดุง
4	ทต.ปะโค	อ.กุมภวาปี	16	ทต.ไชยวาน	อ.ไชยวาน	28	อบต.วังทอง	อ.บ้านดุง
5	ทต.ภักขาทันดอน	อ.กุมภวาปี	17	ทต.โพนสูง	อ.ไชยวาน	29	อบต.บ้านม่วง	อ.บ้านดุง
6	ทต.เชียงหวา	อ.กุมภวาปี	18	อบต.ไชยวาน	อ.ไชยวาน	30	อบต.โพนสูง	อ.บ้านดุง
7	ทต.เวียงคำ	อ.กุมภวาปี	19	อบต.คำชะ	อ.ไชยวาน	31	อบต.บ้านดาด	อ.บ้านดุง
8	ทต.หนองหว้า	อ.กุมภวาปี	20	อบต.หนองหลัก	อ.ไชยวาน	32	อบต.นาท่า	อ.บ้านดุง
9	อบต.นาสุก	อ.กุมภวาปี	21	อบต.นาม่วง	อ.ประจักษ์ศิลปาคม	33	อบต.อภัยบาล	อ.บ้านดุง
10	อบต.นาขมิ	อ.กุมภวาปี	22	อบต.อุมจาน	อ.ประจักษ์ศิลปาคม	34	อบต.บ้านจันทร์	อ.บ้านดุง
11	อบต.คูมใต้	อ.กุมภวาปี	23	อบต.พิบูลย์	อ.ประจักษ์ศิลปาคม	35	อบต.บ้านดุง	อ.บ้านดุง
12	อบต.เสอเพลอ	อ.กุมภวาปี	24	ทต.บ้านดุง	อ.บ้านดุง	36	อบต.ดงเย็น	อ.บ้านดุง

ภาคประชาชนเข้าร่วมโครงการ บทร.อุดรธานี:

- **ประชาชนจังหวัดอุดรธานีในชุมชนท้องถิ่นที่เข้าร่วมดำเนินการ** นอกจากข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากภาคประชาชนส่วนต่างๆ ในพื้นที่แต่ละโครงการแล้ว ประชาชนที่เป็นเจ้าของที่ดินบริเวณแหล่งน้ำตามโครงการได้ให้ความร่วมมือสละที่ดินบางส่วนของตนเองเพื่อเพิ่มพื้นที่กักเก็บน้ำและหรือเป็นที่ถมนดิน รวมทั้ง โรงเรียน วัด และภาคส่วนอื่นๆก็ได้ให้ความร่วมมือในการจัดหาที่สาธารณะใช้ทั้งดินและสนับสนุนโครงการให้บรรลุผลสำเร็จด้วยดีอย่างรวดเร็วอีกด้วย

3) การเรียนรู้ปัญหา ความต้องการ และแนวทางการพัฒนาอย่างยั่งยืน

2.1 การพัฒนาข้อมูลข่าวสารเพื่อการพัฒนาแหล่งน้ำ โดยรวบรวมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเก็บรวบรวมในพื้นที่

2.2 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างทีมงานส่วนต่างๆ และจัดทำแนวทางพัฒนา

(1) การจัดประชุมเพื่อชี้แจงความเป็นมาและแนวทางการดำเนินการของโครงการฯ ให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องของ อบจ.อุดรธานี ในวันที่ 30 ตุลาคม 2552 ที่ห้องประชุมสภา อบจ.อุดรธานี

(2) การจัดประชุมคณะกรรมการโครงการฯ ร่วมกับทีมงานวิจัยอย่างต่อเนื่องทุกเดือน เพื่อชี้แจงโครงการฯ พัฒนาทีมงาน และหารือการดำเนินงานโครงการฯ ในประเด็นต่างๆ

(3) การจัดประชุมหารือระหว่าง อบจ. กับ อบต. ที่ร่วมโครงการทั้ง 36 แห่ง และทีมงานวิจัย ที่ห้องประชุมองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี ในวันที่ 25 พฤศจิกายน 2552 เพื่อให้เกิดความร่วมมือในการบริหารทรัพยากรร่วมกันเพื่อแก้ปัญหาน้ำระหว่าง อบต. กับองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี โดยชี้แจงความเป็นมาและแนวทางการดำเนินการของโครงการฯ รวมทั้งได้หารือร่วมกันและรวบรวมข้อเสนอแนะต่อโครงการฯ

(4) จัดเวทีประชาคมเพื่อชี้แจงและรับฟังความคิดเห็นโครงการพัฒนาแหล่งน้ำ 18 โครงการ โดยครั้งแรกดำเนินการจัดเวทีประชาคมโครงการพัฒนาอ่างเก็บน้ำบ้านดงไพรวัลย์ ในวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ ที่ห้องประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านชัย อำเภอบ้านดุง

1. ขยายพื้นที่รับน้ำให้กว้าง / เข้มข้น
2. ทำเป็นแหล่งท่องเที่ยว
3. ปรับปรุงน้ำให้สะอาด เพื่อการอุปโภคบริโภค
4. กระจ่ายน้ำออกไปให้ครอบคลุมพื้นที่ให้มากขึ้น
5. ขยายเขตไฟฟ้า
6. ปรับปรุงฐานประมง

(5) การจัดประชุมสัมมนาโครงการการบริหารทรัพยากรร่วมกันเพื่อแก้ไขปัญหาน้ำของ อบท. อุดรธานี ประจำปี 2553 เพื่อรายงานความก้าวหน้าของโครงการและรับฟังความคิดเห็นจาก อบท. ที่เข้าร่วมโครงการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อันจะนำไปสู่การปรับปรุงให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และความต้องการของประชาชนในพื้นที่ให้มากยิ่งขึ้นต่อไป ในวันที่ 27 สิงหาคม 2553 ณ โรงแรมเจริญโฮเต็ล

(6) การจัดประชุมสัมมนาโครงการการบริหารทรัพยากรร่วมกันเพื่อแก้ไขปัญหาน้ำของ อบท. อุดรธานี ประจำปี 2554 เพื่อรายงานความก้าวหน้าของโครงการและรับฟังความคิดเห็นจาก อบท. ที่เข้าร่วมโครงการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อันจะนำไปสู่การปรับปรุงให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และความต้องการของประชาชนในพื้นที่ให้มากยิ่งขึ้นต่อไป ในวันที่ 22 สิงหาคม 2554 ณ โรงแรมเจริญโฮเต็ล

(7) การจัดประชุมสรุปภาพรวมการดำเนินโครงการการบริหารทรัพยากรร่วมกันเพื่อแก้ไขปัญหาน้ำของ อบท. อุดรธานี

- อำเภอกุมภวาปี ในวันที่ 8 ธันวาคม 2554 ณ ห้องประชุมศาลาเฉลิมพระเกียรติ สวน
ธรรมชาติ ทม.กุมภวาปี

- อำเภอประจักษ์ศิลปาคม ในวันที่ 18 พฤษภาคม 2554 ณ ห้องประชุม อบต.นาม่วง

- อำเภอไชยวาน ในวันที่ 19 พฤษภาคม 2554 ณ ห้องประชุม อบต.ไชยวาน

- อำเภอบ้านดุง ในวันที่ 20 พฤษภาคม 2554 ณ ห้องประชุมอำเภอบ้านดุง

(8) การประสานงานระหว่างคณะทำงานประจำแต่ละอำเภอกับทีมงานของแต่ละ อบท. อย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการดำเนินงานโครงการในพื้นที่และการพัฒนาแหล่งน้ำ

(9) การประสานงานระหว่างคณะนักวิจัยกับทีมงานของแต่ละ อบท. ตลอดระยะเวลาดำเนินการโครงการฯ เกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการฯ ทั้งหมด

4) การพัฒนาบุคลากร

(1) การประชุมเพื่อเสริมสร้างศักยภาพทีมคณะทำงานโครงการฯ ในวันที่ 28 มกราคม 2553 ณ ห้องประชุม อบจ.อุดรธานี ชั้น 4

(2) การจัดประชุมสัมมนาบุคลากรด้านช่างและด้านแผนและงบประมาณตามโครงการฯ เพื่อรับฟังและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันในการดำเนินงานโครงการฯ อำเภอละ 1 ครั้ง รวมจำนวน 4 ครั้ง

- อำเภอกุมภวาปี ในวันที่ 3 พฤษภาคม 2554 ณ ห้องประชุมศาลาเฉลิมพระเกียรติ สวน
ธรรมชาติ ทม.กุมภวาปี

- อำเภอประจักษ์ศิลปาคม ในวันที่ 18 พฤษภาคม 2554 ณ ห้องประชุม อบต.นาม่วง

- อำเภอไชยวาน ในวันที่ 19 พฤษภาคม 2554 ณ ห้องประชุม อบต.ไชยวาน

- อำเภอบ้านดุง ในวันที่ 20 พฤษภาคม 2554 ณ ห้องประชุมอำเภอบ้านดุง

5) การพัฒนาแหล่งน้ำ

จาก “บันทึกความเข้าใจ” ระหว่าง อบจ.อุดรธานี กับ อบท.ที่เข้าร่วมโครงการฯ ที่จัดทำขึ้นในปีงบประมาณ 2553 คณะทำงานประจำแต่ละอำเภอได้ประสานงานกับทีมงานของแต่ละ อบท. โดยได้รวบรวมข้อมูล ข้อเสนอแนะจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้านตามทรัพยากรมี นำมาจัดทำแผนการปฏิบัติงานชุดเครื่องจักรกลเพื่อแก้ไขปัญหา น้ำ ปีงบประมาณ 2554 และ 2555 แล้วได้ดำเนินการตามแผนดังกล่าว โดยจัดตั้งชุดเครื่องจักรกลทั้งสิ้น 3 ชุด และส่งเครื่องจักรลงพื้นที่ ตั้งแต่วันที่ 8 พฤศจิกายน 2553 มีผลดังนี้

- พัฒนาแหล่งน้ำตามแผนปฏิบัติงานชุดเครื่องจักรกลเพื่อแก้ไขปัญหา น้ำ ปีงบประมาณ 2554

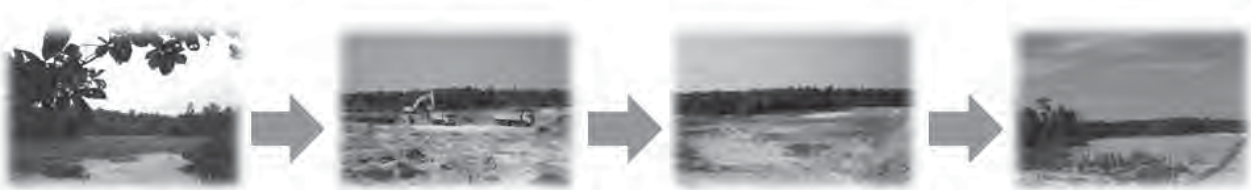
จากการประสานงานการจัดทำงบประมาณกับ อบท. จำนวน 16 แห่ง มีผลดังนี้

1. ชุดลอกเขื่อนสร้างนก อบต.บ้านดุง อำเภอบ้านดุง
2. ชุดลอกอ่างเก็บน้ำบ้านดงไพรวัลย์ อบต.บ้านชัย อำเภอบ้านดุง
- *3. ชุดลอกหนองแขง อบต.บ้านจันทน์ อำเภอบ้านดุง (น้ำท่วม)
4. ชุดลอกหนองชุมชุม อบต.บ้านม่วง อำเภอบ้านดุง
5. ชุดลอกพื้นที่สาธารณะฝ่ายหลวง อบต.ไชยวาน อำเภอไชยวาน

- พัฒนาแหล่งน้ำ ปีงบประมาณ 2554 (ต่อ)

6. ชุดลอกหนองซำควาย เทศบาลตำบลโพธิ์สูง อำเภอไชยวาน
- *7. ชุดลอกหนองแวงโน เทศบาลตำบลกุมภวาปี อำเภอกุมภวาปี (ยังไม่ได้จัดสรรงบประมาณ)
- *8. ชุดสระน้ำวัดป่าดงอุดม เทศบาลตำบลพันดอน อำเภอกุมภวาปี (ยังไม่สามารถขอใช้ที่ดินได้)
9. ชุดลอกหนองน้ำโนมะคำ เทศบาลตำบลหนองหว้า อำเภอกุมภวาปี
10. ชุดลอกหนองมะไฟ อบต.ห้วยสามพาด อำเภอประจักษ์ศิลปาคม
11. ปรับปรุงห้วยใหญ่(ลำห้วยออก) และลำห้วยเชียงเครือ
ตอนบนและตอนล่าง อบต.นาม่วง อำเภอประจักษ์ฯ
12. พัฒนาลำห้วยกองสี อบต.ตูมใต้ อำเภอกุมภวาปี
13. ชุดลอกลำห้วยเลิง อบต.อุ่มจาน อำเภอประจักษ์ศิลปาคม
14. ชุดลอกลำห้วยเกิ้ง อบต.นาม่วง อำเภอประจักษ์ศิลปาคม
15. ชุดลอกลำห้วยท่าช้าง อบต.แซแล อำเภอกุมภวาปี
16. ชุดลอกลำห้วยเอเฮ อบต.คำเลาะ อำเภอไชยวาน

- พัฒนาแหล่งน้ำตามแผนปฏิบัติงานชุดเครื่องจักรกลเพื่อแก้ไขปัญหา น้ำ ปีงบประมาณ 2555

จากการประสานงานการจัดทำงบประมาณกับ อบต. จำนวน 19 แห่ง จนถึงเดือนพฤษภาคม 2555 มีผล ดังนี้

1. เทศบาลเมืองบ้านดุง อำเภอบ้านดุง โครงการขุดลอกลำห้วยทุ่ง
2. อบต.หนองหลัก อำเภอไชยวาน โครงการขุดลอกหนองยาง บ้านนาปู
3. เทศบาลตำบลเวียงคำ อำเภอกุมภวาปี โครงการพัฒนาหนองคำไผ่
4. อบต.ตูมใต้ อำเภอกุมภวาปี โครงการพัฒนาลำห้วยกองสี
5. เทศบาลตำบลห้วยเกิ้ง อำเภอกุมภวาปี โครงการขุดลอกลำห้วยเกิ้ง
6. เทศบาลตำบลเชียงแห้ว อำเภอกุมภวาปี โครงการขุดลอกลำห้วยโพธิ์ไพรตอนบน
7. อบต.ดงเค็ม อำเภอบ้านดุง โครงการขุดลอกลำห้วยหนองหวาย
8. อบต.ดงเค็ม อำเภอบ้านดุง โครงการขุดลอกลำห้วยหนองเรือ
9. อบต.ดงเย็น อำเภอบ้านดุง โครงการขุดลอกลำห้วยหนองหญ้าป่อง
10. อบต.ท่าสี่ อำเภอกุมภวาปี โครงการขุดลอกหนองคู (กำลังดำเนินการ 80%)
11. เทศบาลตำบลเชียงแห้ว อำเภอกุมภวาปี โครงการขุดลอกลำห้วยสามพาด (กำลังดำเนินการ 70%)
12. อบต.ดงเย็น อำเภอบ้านดุง โครงการขุดลอกห้วยบ้านดอนล่าง (กำลังเข้าดำเนินการ)

6) พัฒนาระบบเพื่อให้เกิดการนำน้ำไปใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน

- การจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำพื้นฐาน ได้ดำเนินการในพื้นที่ต้นแบบ 4 แห่ง

- โครงการพัฒนาอ่างเก็บน้ำบ้านดงไพรวัลย์ อบต.บ้านชัย
- โครงการขุดลอกพื้นที่สาธารณะฝายหลวง อบต.ไชยวาน
- โครงการปรับปรุงห้วยใหญ่(ห้วยน้ำออก) บ้านดอนค้อและลำห้วยเชียงเครือตอนบนและ

ตอนล่าง อบต.นาม่วง

- โครงการพัฒนาลำห้วยกองสีและลำห้วยสาขา อบต.ตูมใต้

โดยจัดประชุมกลุ่มผู้ใช้น้ำพื้นฐานเพื่อจัดตั้งกรรมการกลุ่มและกฎกติกาการใช้น้ำของกลุ่ม และพัฒนากลุ่มฯ ด้วยการจัดศึกษาดูงานการบริหารจัดการน้ำ

- พัฒนาระบบส่งและกระจายน้ำ

- โครงการพัฒนาอ่างเก็บน้ำบ้านดงไพรวัลย์
- โครงการขุดลอกพื้นที่สาธารณะฝ่ายหลวง
- โครงการปรับปรุงห้วยใหญ่(ห้วยน้ำออก) บ้านดอนค้อ

และลำห้วยเชิงเครื่องตอนบนและตอนล่าง อบต.นาม่วง

แนวทางการดำเนินงานพัฒนาแหล่งน้ำต่อไป

1. ทบทวนแนวทางการพัฒนาแหล่งน้ำ/ยกร่างแผนดำเนินการพัฒนาแหล่งน้ำแต่ละแห่ง

มอบหมายส่วนเกี่ยวข้องจัดทำร่างแนวทางการพัฒนาแหล่งน้ำ/ยกร่างแผนดำเนินการพัฒนาแหล่งน้ำแต่ละแห่ง

กลุ่มยุทธศาสตร์พัฒนาแหล่งน้ำ / รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

จัดทำร่างแนวทางและแผน

พิจารณาร่างแนวทางและแผน

โดยคณะทำงานอำนวยการ

โดยคณะกรรมการอำนวยการโครงการ

โดยคณะกรรมการโครงการ ร่วมกับคณบดี (อปท./กลุ่มผู้ใช้น้ำ/ผู้รับประโยชน์)

2. พิจารณาดำเนินการตามแนวทางการพัฒนาแหล่งน้ำและแผนดำเนินการพัฒนาแหล่งน้ำแต่ละแห่ง

3. ดำเนินการพัฒนาแหล่งน้ำตามแผน

เอกสารนำเสนอในการสัมมนา

นายสุริยน วรวิทยานนท์

โครงการวิจัยและพัฒนา เรื่อง การส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์การบริหารส่วนจังหวัด จัดเก็บภาษีน้ำมันเอง

- * ระยะเวลาดำเนินการ 2 ปี (1 กันยายน 2551—31 สิงหาคม 2553)
- * แบ่งออกเป็น 4 งวด งวดละ 6 เดือน
- * อบจ.ที่ร่วมโครงการ 8 แห่ง
 - งวดที่ 1 นครราชสีมา สุราษฎร์ธานี (กันยายน 2551 — กุมภาพันธ์ 2552)
 - งวดที่ 2 ขอนแก่น อุบลราชธานี (มีนาคม — สิงหาคม 2552)
 - งวดที่ 3 ระยอง กาญจนบุรี (กันยายน 2552 — กุมภาพันธ์ 2553)
 - งวดที่ 4 พิษณุโลก ฉะเชิงเทรา (มีนาคม — สิงหาคม 2553)

ความเป็นมาของโครงการ

- ☆ พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540
- ☆ พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ
ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542

คณะวิจัย

1. ดร.สถิต ลิ้มพงค์พันธุ์	ที่ปรึกษาโครงการ (อดีตปลัดกระทรวงการคลัง)
2. นายพาเกียรติ สมานบุตร	หัวหน้าโครงการ (อดีตรองอธิบดีและที่ปรึกษาระดับ 10 กรมสรรพสามิต)
3. นายสุริยน วรวิทย์นันท์	นักวิจัยอาวุโส (อดีตรองอธิบดีและที่ปรึกษาระดับ 10 กรมสรรพสามิต)
4. นายจุมพล ริมสาคร	นักวิจัยที่ 1 (รองอธิบดี กรมสรรพสามิต)
5. นายชนะเกียรติ สมานบุตร	นักวิจัยที่ 2 (อาจารย์ประจำ มหาวิทยาลัยรังสิต)
6. ดร.จรัสพงษ์ สมานบุตร	นักวิจัยที่ 3 (นักวิชาการภาษีชำนาญการ กรมสรรพสามิต)
7. นางสาวปรีษา ยังมีสุข	นักวิจัยที่ 4 (นักวิชาการตรวจสอบภายในชำนาญการ กรมสรรพสามิต)
8. นางสาววันวิสาข์ ขาวคม	นักวิจัยที่ 4 (นิติกรปฏิบัติการ กรมสรรพสามิต)

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อพัฒนาระบบและเครื่องมือที่จะช่วยให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดแต่ละแห่งที่ร่วมโครงการจัดเก็บภาษีน้ำมันเองอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด และได้รับความร่วมมือจากผู้เสียภาษีในท้องถิ่น
2. เพื่อปรับปรุงตัวแบบเบื้องต้นที่ใช้ในการจัดเก็บภาษีน้ำมันของ “โครงการวิจัยและพัฒนา เรื่อง การเพิ่มขีดความสามารถขององค์การบริหารส่วนจังหวัดในการจัดเก็บภาษีน้ำมัน” ให้เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจ สังคมและระบบการดำเนินการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนจังหวัดที่ร่วมโครงการ
3. เพื่อสังเคราะห์และพัฒนากลุ่มมือกลาง/กลุ่มมือที่เหมาะสม สำหรับการพัฒนาความสามารถขององค์การบริหารส่วนจังหวัดที่มีขีดความสามารถต่างกัน ในการเก็บภาษีน้ำมัน

กระบวนการ (PROCESS) ที่ทำให้อบจ. จัดเก็บภาษี น้ำมันเองได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

- ✕ การปรับปรุงด้านกฎหมาย
- ✕ การวางรูปแบบวิธีการจัดเก็บ
- ✕ การเพิ่มประสิทธิภาพเจ้าหน้าที่จัดเก็บ
- ✕ การสร้างความร่วมมือของผู้มีหน้าที่เสียภาษี

การปรับปรุงด้านกฎหมาย

- ออกข้อบัญญัติ และอนุบัญญัติจัดเก็บเอง
- จัดเก็บน้ำมันเชื้อเพลิงทุกประเภทที่ พ.ร.บ. อบจ.ให้อำนาจ
- แก้ปัญหาการจัดเก็บภาษีซ้ำซ้อน
- สร้างความเป็นธรรม
- จัดทำข้อบัญญัติเป็นหมวดหมู่ตามหลักภาษีอากรที่ดี

การวางรูปแบบวิธีการจัดเก็บ

- ★ จัดทำแฟ้มผู้เสียภาษีแต่ละราย
- ★ จัดทำฐานข้อมูลผู้เสียภาษีแต่ละรายโดยใช้ไอที
- ★ มีหนังสือแจ้งเตือนผู้มีหน้าที่เสียภาษีที่ยังไม่เข้ามาอยู่ในระบบ
- ★ ตรวจสอบวิเคราะห์แบบรายการภาษี
- ★ ตรวจสอบปฏิบัติการ ณ สถานประกอบการของผู้มีหน้าที่เสียภาษี
- ★ ตรวจสอบภาษี

การเพิ่มประสิทธิภาพเจ้าหน้าที่จัดเก็บ

- ☺ จัดให้มีหลักสูตรการฝึกอบรมปฏิบัติงานจริง
- ☺ นำระบบเทคโนโลยีมาใช้
- ☺ เพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่จัดเก็บเท่าที่จำเป็น
- ☺ นำตัวชี้วัดเพื่อประเมินผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

การสร้างความร่วมมือของผู้มีหน้าที่เสียภาษี

- ☆ กำหนดอัตราภาษีให้เหมาะสมและเป็นที่ยอมรับของผู้เสียภาษี
- ☆ ให้ผู้เสียภาษีเข้ามามีส่วนร่วมและเสนอแนะโครงการพัฒนาจังหวัด
- ☆ การให้บริการและอำนวยความสะดวกแก่ผู้เสียภาษี
- ☆ การให้ความรู้ความเข้าใจแก่ผู้เสียภาษี
- ☆ การประกาศเกียรติคุณผู้เสียภาษีที่ดี
- ☆ การประชาสัมพันธ์ให้ผู้เสียภาษามีจิตสำนึกที่ดีต่อการเสียภาษี
- ☆ การให้การศึกษาด้านภาษีอากรแก่ประชาชน

ผลที่ได้ (OUTPUT OR PRODUCT) จากโครงการ

- ❖ อบจ. 6 แห่ง ออกข้อบัญญัติจัดเก็บภาษีน้ำมันเอง ทำให้จำนวนผู้เสียภาษี และรายได้ภาษีที่จัดเก็บเฉลี่ยต่อเดือนเพิ่มขึ้นอย่างมาก
- ❖ อบจ.พิษณุโลก และอบจ.กาญจนบุรี มีความพร้อมในการจัดเก็บภาษีเองตามวัตถุประสงค์ของโครงการแล้ว แต่เนื่องจากยังติดขัดปัญหาปัจจัยทางการเมือง จึงยังไม่ได้ดำเนินการออกข้อบัญญัติเพื่อจัดเก็บภาษีน้ำมันเอง

ตารางเปรียบเทียบจำนวนผู้เสียภาษีและรายได้ภาษีน้ำมันเฉลี่ยต่อเดือน ของ 6 อบจ. ก่อนและหลังร่วมโครงการ

หน่วย: จำนวนผู้เสียภาษี : ราย

รายได้ภาษี : บาท

จังหวัด	วันที่เริ่ม จัดเก็บ	จำนวนผู้เสียภาษี		ภาษีน้ำมันเฉลี่ยต่อเดือน		เปรียบเทียบ	
		ก่อนการ ดำเนิน โครงการ	หลังการ ดำเนิน โครงการ	ก่อนดำเนิน โครงการ ปีงบประมาณ 2551	ตั้งแต่เริ่มดำเนินโครงการ — เม.ย. 2555	ภาษีน้ำมัน เฉลี่ยต่อ เดือนที่ เพิ่มขึ้น	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)
นครราชสีมา	1 พ.ย. 51	219	771	478,238.03	1,405,714.03 (42 เดือน)	927,476.00	193.94
บุรีรัมย์	13 มี.ค. 52	9	300	181,069.01	240,528.36 (36 เดือน)	59,459.35	32.84
ขอนแก่น	1 ต.ค. 52	45	535	231,481.20	695,035.71 (33 เดือน)	463,554.51	200.26
สุรินทร์	1 พ.ย. 52	9	1,556	19,030.00	77,256.10 (30 เดือน)	58,226.10	305.97
ระยอง	1 ต.ค. 53	122	184	545,588.06	717,831.93 (21 เดือน)	172,243.87	31.57
ฉะเชิงเทรา	1 ก.พ. 54	183	198	563,006.71	971,396.02 (15 เดือน)	408,389.31	72.54
โดยรวม						2,089,349.14	

ผลลัพธ์ (OUTCOME) ของโครงการ

- ※ ผลของการดำเนินงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ
- ※ มี อบจ. ถึง 6 แห่งที่ดำเนินงานจนบรรลุผลสัมฤทธิ์ (RESULT)
คือ สร้างทั้งผลผลิตหรือผลที่ได้ (OUTPUT) และผลลัพธ์
(OUTCOME) ให้เกิดขึ้น

ผลกระทบ (IMPACT) ของโครงการ

- ❖ กรมสรรพสามิตมีนโยบายและแผนงานที่ชัดเจนให้อบจ.ทุกแห่ง จัดเก็บภาษีน้ำมันเองภายในสิ้นปีงบประมาณ 2555 โดยให้ สำนักงานสรรพสามิตพื้นที่ให้การสนับสนุนในการจัดการ ฝึกอบรมและถ่ายทอดความรู้
- ❖ ภาคประชาชนมีส่วนในการกำกับและควบคุมการใช้งบประมาณ ของอบจ.
- ❖ อบจ.ที่ยังมอบให้กรมสรรพสามิตจัดเก็บภาษีน้ำมันแทน เกิดความสนใจและประสงค์จะเข้าร่วมโครงการ

ความคุ้มค่าเชิงเศรษฐกิจ

- ๒ ทำให้อบจ.ที่จัดเก็บภาษีน้ำมันเองไม่ต้องเสียค่าดำเนินการให้กับ กรมสรรพสามิตในอัตราร้อยละ 3 จากยอดเงินภาษีที่กรมสรรพสามิต จัดเก็บแทน

ตารางแสดงค่าใช้จ่ายในการมอบหมายให้กรมสรรพสามิตจัดเก็บภาษีแทน

หน่วย : บาท

อบจ.	ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย/เดือนที่จ่ายให้กรมสรรพสามิตในการเก็บภาษีแทน (ก่อนเก็บภาษีเอง) (ก่อนดำเนินโครงการ ปีงบประมาณ 2551)	ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย/เดือนที่ไม่ต้องจ่ายเนื่องจากเก็บภาษีเองแล้ว
นครราชสีมา	14,347.14	42,171.14
สุราษฎร์ธานี	5,432.07	7,215.85
ขอนแก่น	6,944.44	20,851.07
อุบลราชธานี	570.90	2,317.68
ระยอง	16,367.64	21,534.96
ฉะเชิงเทรา	16,890.20	29,141.88

ความคุ้มค่าเชิงสังคม

- ✦ ทำให้ อบจ. มีรายได้เพิ่มขึ้น สามารถนำไปใช้เพื่อพัฒนาท้องถิ่นได้อย่างสอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นและความต้องการของประชาชน
- ✦ ทำให้ อบจ. เกิดความมั่นใจในด้านศักยภาพของตนเองในการดำเนินการจัดเก็บภาษีได้เอง อันเป็นการสร้างความเป็นอิสระทางการคลังของ อบจ. และสอดคล้องกับทิศทางการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น
- ✦ ทำให้เกิดการควบคุมการใช้จ่ายเงินงบประมาณของ อบจ. โดยผู้ประกอบการที่เสียภาษีและภาคประชาชน ให้ใช้งบประมาณเพื่อพัฒนาท้องถิ่นและเพื่อประโยชน์ของประชาชนอย่างแท้จริง
- ✦ โครงการนี้ทำให้เกิดการขยายผล โดย สกว. ร่วมกับ สมาคม อบจ. แห่งประเทศไทยได้สนับสนุนการวิจัยเพื่อไปพัฒนาเครือข่ายการเรียนรู้ร่วมกันในการจัดเก็บภาษีน้ำมัน ซึ่งทำให้ อบจ. แต่ละแห่ง ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน และนำไปปรับปรุงระบบการจัดเก็บภาษีของตนเองให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

โครงการ “การพัฒนาศูนย์กลางเครือข่ายและสร้างเครือข่ายเพื่อ พัฒนาการจัดเก็บภาษีน้ำมันขององค์การบริหารส่วนจังหวัด”

๒ ระยะเวลาดำเนินการ

2 ปี (ม.ค. 54 — ธ.ค. 55) 4 งวด ๆ ละ 6 เดือน

❖ งวดที่ 1 (ม.ค.-มิ.ย. 54) เครือข่ายภาคกลาง

เครือข่ายภาคใต้

❖ งวดที่ 2 (ก.ค.-ธ.ค. 54) เครือข่ายภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

เครือข่ายภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง

❖ งวดที่ 3 (ม.ค.-มิ.ย. 55) เครือข่ายภาคเหนือตอนบน

เครือข่ายภาคตะวันออก

❖ งวดที่ 4 (ก.ค.-ธ.ค. 55) เครือข่ายภาคเหนือตอนล่าง

เอกสารนำเสนอในการสัมมนา นายสุชาติ โคตรทุม

นายสุชาติ โคตรทุม
ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น

ขั้นตอนการดำเนินการ จัดเก็บภาษีบำรุงองค์การบริหารส่วนจังหวัด

ภาษีน้ำมันและภาษียาสูบ

1. ออกข้อบัญญัติในการจัดเก็บภาษีบำรุงองค์การบริหารส่วนจังหวัด
จากสถานค้าปลีกน้ำมันเชื้อเพลิงและยาสูบ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม
(ฉบับที่ 2) พ.ศ.2548 (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2549 (มอบอำนาจให้กรม
สรรพสามิตจัดเก็บภาษีน้ำมันและยาสูบ)

**2. อบจ.ขอนแก่นทำบันทึกข้อตกลง (MOU) ร่วมกับสถาบันพัฒนา
สยามเพื่อทำการวิจัยและพัฒนา เรื่อง “การส่งเสริมและสนับสนุนให้
อบจ. จัดเก็บภาษีน้ำมันเอง”**

**3. การดำเนินการ จัดทำโครงการ อบจ.จัดเก็บภาษีน้ำมันเอง โดย
ได้ประชุมร่วมกันระหว่างสถาบันฯ กับ อบจ.ขอนแก่น เพื่อ
ร่วมกันศึกษาข้อมูลและวิเคราะห์หาตัวแบบในการจัดเก็บภาษีน้ำมัน
ให้เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจ**

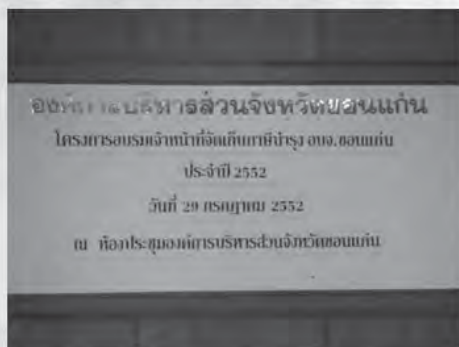
4. ก่อนออกข้อบัญญัติ อบจ.ขอนแก่น พ.ศ.2552 อบจ.ขอนแก่นได้เชิญผู้ประกอบการน้ำมันในจังหวัดขอนแก่นเข้าร่วมประชุม เพื่อหาแนวทางร่วมกัน

5. หลังออกข้อบัญญัติฯ ใช้ ได้เชิญผู้ประกอบการน้ำมันในเขตจังหวัดขอนแก่นประชุมชี้แจงเพื่อให้เข้าใจในข้อบัญญัติ อบจ.ขอนแก่น พ.ศ.2552

6. เตรียมพร้อมในการดำเนินการจัดเก็บภาษีน้ำมันและยาสูบเอง โดยการจัดอบรมเจ้าหน้าที่จัดเก็บภาษีของ อบจ.ขอนแก่น

7. จัดทำแผนออกบริการรับชำระภาษีน้ำมันเคลื่อนที่ และออก ให้บริการโดยเจ้าหน้าที่จะออกไปให้บริการจดทะเบียนและรับชำระ ภาษี น้ำมัน ณ ที่ว่าการอำเภอต่างๆ ในเขตจังหวัดขอนแก่น

แผนออกบริการรับชำระภาษีบำรุง องค์การบริหารส่วนจังหวัด(ภาษีน้ำมัน)เคลื่อนที่
ตามข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น พ.ศ. 2552
เริ่มตั้งแต่เดือนสิงหาคม 2552 เป็นต้นไป

วัน เดือน ปี	อำเภอ	สถานที่	เวลา	หมายเหตุ
1-20 ส.ค.52	เมือง, บ้านฝาง, ชำสูง, พระยืน	อบจ.ขอนแก่น	08.30-16.30 น.	ณ บริเวณศูนย์ราชการ
3	บ้านไผ่, บ้านแฮด, ชนบท	ที่ว่าการอำเภอบ้านไผ่	08.30-11.30 น.	ออกรับชำระ-ทุบวันที่ 3 ของเดือน
3	พล, โนนศิลา	ที่ว่าการอำเภอพล	13.30-15.30 น.	ออกรับชำระ-ทุบวันที่ 3 ของเดือน
4	หนองสองห้อง	ที่ว่าการอำเภอหนองสองห้อง	08.30-11.30 น.	ออกรับชำระ-ทุบวันที่ 4 ของเดือน
4	เปือยน้อย	ที่ว่าการอำเภอเปือยน้อย	13.30-15.30 น.	ออกรับชำระ-ทุบวันที่ 4 ของเดือน
5	แวงน้อย	ที่ว่าการอำเภอแวงน้อย	08.30-11.30 น.	ออกรับชำระ-ทุบวันที่ 5 ของเดือน
5	แวงใหญ่	ที่ว่าการอำเภอแวงใหญ่	13.30-15.30 น.	ออกรับชำระ-ทุบวันที่ 5 ของเดือน
6	นาคู, ภูเก้า, โดมพริบไชย	ที่ว่าการอำเภอนาคู	08.30-15.30 น.	ออกรับชำระ-ทุบวันที่ 6 ของเดือน
7	น้ำพอง	ที่ว่าการอำเภอน้ำพอง	08.30-11.30 น.	ออกรับชำระ-ทุบวันที่ 7 ของเดือน
7	กระนวน	ที่ว่าการอำเภอกระนวน	13.30-15.30 น.	ออกรับชำระ-ทุบวันที่ 7 ของเดือน
8	เขาชะเมา	ที่ว่าการอำเภอเขาชะเมา	08.30-11.30 น.	ออกรับชำระ-ทุบวันที่ 8 ของเดือน

แผนออกบริการรับชำระภาษีบำรุง องค์การบริหารส่วนจังหวัด(ภาษีน้ำมัน)เคลื่อนที่
ตามข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น พ.ศ. 2552
เริ่มตั้งแต่เดือนสิงหาคม 2552 เป็นต้นไป

วัน เดือน ปี	อำเภอ	สถานที่	เวลา	หมายเหตุ
8	อุบลรัตน์	ที่ว่าการอำเภออุบลรัตน์	13.30-15.30 น.	ออกรับชำระ-ทุบวันที่ 8 ของเดือน
9	หนองเรือ	ที่ว่าการอำเภอหนองเรือ	08.30-11.30 น.	ออกรับชำระ-ทุบวันที่ 9 ของเดือน
9	ชุมแพ	ที่ว่าการอำเภอชุมแพ	13.30-15.30 น.	ออกรับชำระ-ทุบวันที่ 9 ของเดือน
10	สีชมพู	ที่ว่าการอำเภอสีชมพู	08.30-11.30 น.	ออกรับชำระ-ทุบวันที่ 10 ของเดือน
10	ภูผามาน	ที่ว่าการอำเภอภูผามาน	13.30-15.30 น.	ออกรับชำระ-ทุบวันที่ 10 ของเดือน
11	ภูเวียง, หนองนาคำ, เวียงเก่า	ที่ว่าการอำเภอภูเวียง	08.30-15.30 น.	ออกรับชำระ-ทุบวันที่ 11 ของเดือน

หมายเหตุ

1. หากผู้ประกอบการอำเภอใดชำระภาษีไม่ทันภายในวันที่กำหนด ให้ไปชำระได้ในวันต่อไปที่อำเภอใกล้เคียงตามแผนฯ
2. การออกให้บริการรับชำระภาษีเคลื่อนที่ในวันวันหยุดราชการ
3. เฉพาะในวันที่ 3-11 สิงหาคม 2552 อบจ.ขอนแก่นจะออกกองทะเบียนสถานการค้าขึ้นกับให้ครบทุกอำเภอตามแผนฯ ส่วนอำเภอเมือง,บ้านฝาง, ชำสูง, พระยืน ให้จัดทะเบียนสถานการค้าขึ้นกับที่ อบจ.ขอนแก่น ภายในวันที่ 1-30 สิงหาคม 2552
4. ผู้ประกอบการรายใดมีความประสงค์ชำระผ่านธนาคาร ให้ชำระผ่านธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ (ธกส.) สาขาขอนแก่น ชื่อบัญชี องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น เลขที่บัญชี 006-2-62278-9 พร้อมแนบสำเนาเช็คเงินสดแบบ อบจ. 01-4 และ อบจ.01-6 ให้ อบจ.ทราบ หมายเลขโทรศัพท์ 043-237368 ฝ่ายเร่งรัดและจัดเก็บรายได้ กองคลัง อบจ.ขอนแก่น

8. จัดแสดงข่าวและจัดพิธีมอบใบทะเบียนสถานการณ์ด้านน้ำบาดาลและ ใบประกาศเกียรติคุณให้ผู้ประกอบการด้านน้ำบาดาลที่มาจดทะเบียน และชำระภาษีน้ำบาดาล

9. ประชาสัมพันธ์โดย

- แจกป้ายไวนิล และสติ๊กเกอร์ โดยเขียนข้อความ
ขอขอบคุณในน้ำใจของทุกท่าน ที่ร่วมกันเติมน้ำบาดาลในวันนี้
เป็นรายได้ก่อให้เกิดสิ่งที่ดี เงินภาษีของท่านสร้างสรรค์เมือง
“ปีนี้เสียภาษีน้ำบาดาลให้ท้องถิ่น”

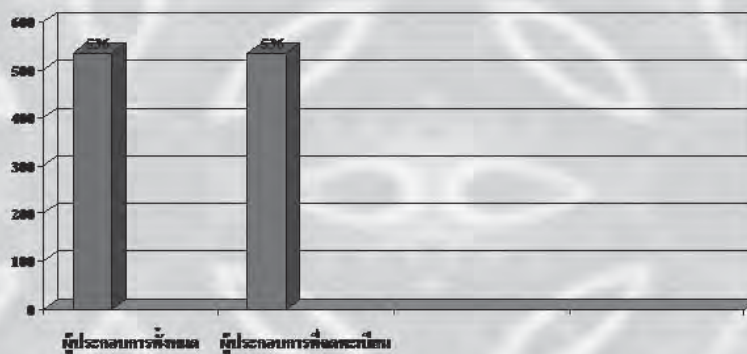
แจกให้แก่ปริมที่จดทะเบียนและชำระภาษีให้แก่ อบจ.ขอนแก่น

- ทำหนังสือประชาสัมพันธ์ไปยังหน่วยงานต่าง ๆ โดยแจ้ง
รายชื่อผู้ที่จดทะเบียนการด้านน้ำบาดาลและชำระภาษีฯ แล้ว และขอความ
ร่วมมือให้ประชาสัมพันธ์และให้บริการเติมน้ำบาดาลจากปริมที่ชำระภาษีฯ
โดยให้สังเกตจากป้ายไวนิลและสติ๊กเกอร์ที่ติดอยู่ตามปริม

หลังจากออกข้อบัญญัติและประกาศใช้ ในวันที่ 1 สิงหาคม 2552

1. มีผู้มาจดทะเบียนสถานการค้าน้ำมัน จำนวน 536 ราย (จาก
ผู้ประกอบการทั้งสิ้นจำนวน 536 ราย)

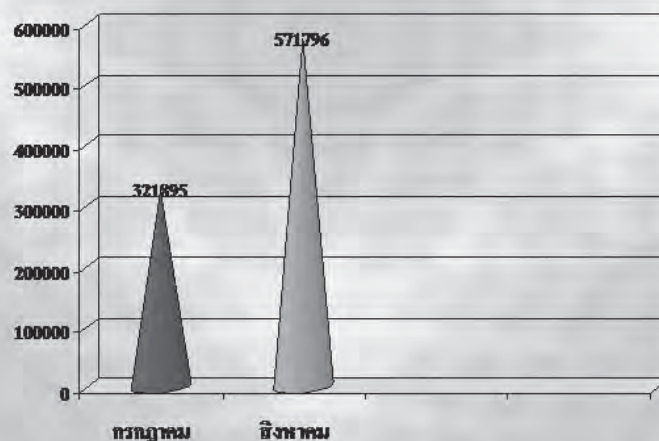

จำนวนสถานประกอบการค้าน้ำมันในจังหวัดขอนแก่น

ลำดับที่	อำเภอ	ผู้ประกอบการ ทั้งหมด(ราย)	มอจดทะเบียน (ราย)
1	เมือง	122	122
2	บ้านแฮด	9	9
3	บ้านไผ่	42	42
4	โนนศิลา	8	8
5	พล	28	28
6	ชนบท	13	13
7	มีชัยบุรี	23	23
8	โคกโพธิ์ไชย	14	14
9	พระยืน	17	17
10	หนองสองห้อง	14	14
11	เมืองน้อย	16	16
12	แวงน้อย	11	11
13	แวงใหญ่	12	12
14	บ้านฝาง	16	16

ลำดับที่	อำเภอ	ผู้ประกอบการ ทั้งหมด(ราย)	มอจดทะเบียน (ราย)
15	หนองเรือ	27	27
16	ชุมแพ	36	36
17	สีชมพู	15	15
18	ภูผาม่าน	9	9
19	ภูผสีธง	14	14
20	เมืองเก่า	3	3
21	หนองนาคำ	5	5
22	น้ำพอง	39	39
23	อุบลรัตน์	13	13
24	เขาสามกวาง	7	7
25	กระนวน	16	16
26	จำเริญ	6	6
รวม		536	536

2. จัดเก็บภาษีน้ำมันได้เพิ่มขึ้น โดยในเดือนกรกฎาคม 2552
สรรพสามิตจัดเก็บให้ จำนวน 321,895.- บาท และ ใน
เดือนสิงหาคม 2552 อบจ. จัดเก็บเอง จำนวน 571,796.- บาท
เพิ่มขึ้น 249,901.- บาท (อัตราเฉลี่ย 4.54 สตางค์)

สถิติการจัดเก็บภาษีน้ำมัน

ประจำปีงบประมาณ 2552 — ปีงบประมาณ 2554

To Be My Valentine
CosmeDesktop

(อัตราลิตรละ 2 สตางค์)

ตารางเปรียบเทียบสถิติการจัดเก็บภาษีน้ำมัน
ปีงบประมาณ 2552 และปีงบประมาณ 2553

ปีงบประมาณ	ปี งบ 2552	ปี งบ 2553	เพิ่ม/ลด
ประมาณการรายรับ	3,500,000.00	6,000,000.00	+ 2,500,000.00
สุราคน	257,193.82	556,470.46	+ 299,276.64
พสุตจิกาน	178,353.08	680,648.25	+ 502,295.17
ฉันทาคคน	171,234.39	603,738.60	+ 432,504.21
นกราคคน	466,207.27	715,149.09	+ 248,941.82
ทุมาทาคเ	330,245.25	642,648.11	+ 312,402.86
นิทานคน	311,358.60	614,046.67	+ 302,688.07
เมกาคคน	207,563.56	593,524.82	+ 385,961.26
พทุมาคคน	343,718.41	634,896.35	+ 291,177.94
นิทานคน	344,455.03	669,869.59	+ 325,414.56
กรกฏาคคน	321,895.18	699,958.72	+ 378,063.54
สิงทาคคน	571,796.25	683,703.96	+ 111,907.71
กัทาคคน	547,113.55	605,696.23	+ 58,582.68
รวมทั้งสิ้น	4,051,154.39	7,700,350.85	+ 3,649,196.46

ตารางเปรียบเทียบสถิติการจัดเก็บภาษีน้ำมัน ปีงบประมาณ 2553 และปีงบประมาณ 2554

ปีงบประมาณ	ปี งบ.2553	ปี งบ.2554	กัมมผล
ประมาณการรายรับ	6,000,000.00	6,500,000.00	+ 500,000.00
สุราคณ	556,470.46	539,268.05	- 17,202.41
พศุคจิภาณ	680,648.25	609,858.49	- 70,789.76
ธัณวณ	603,738.60	704,873.68	+ 101,135.08
นกรณ	715,149.09	800,973.21	+ 85,824.12
กุนภาทัณ	642,648.11	773,226.20	+ 130,578.09
นัณณ	614,046.67	722,221.81	+ 108,175.14
ณณณ	593,524.82	734,438.72	+ 140,913.90
พณณณ	634,896.35	781,852.47	+ 146,956.12
นัณณ	669,869.59	782,134.36	+ 112,264.77
กณณณ	699,958.72	832,266.55	+ 132,307.83
นัณณ	683,703.96	863,682.63	+ 179,978.67
กัณณ	605,696.23	690,488.45	+ 84,792.22
รณณณ	7,700,350.85	8,885,384.62	+ 1,184,933.77

* ทรณณณ ปรณณณรณณณ ปรณณณ 2555 = 7,000,000. - นกร

ปัญหาในการจัดเก็บภาษีน้ำมัน

1. ผู้ประกอบการน้ำมันบางส่วน ซึ่งเป็นส่วนน้อยไม่ยอมชำระภาษี
2. ผู้ประกอบการบางรายไม่เข้าใจเกี่ยวกับข้อบัญญัติ อบจ.ขอนแก่น และเข้าใจว่า เป็นภาษีซ้ำซ้อนจึงไม่ยอมชำระ
3. ผู้ประกอบการบางรายต้องเดินทางไกลเพื่อมาชำระภาษีจึงส่งผลให้นาชำระภาษีไม่สม่ำเสมอ

การแก้ไขปัญา

1. สถานประกอบการที่ไม่ยอมชำระภาษี อบจ.ขอนแก่น ทำหนังสือ
แจ้งเตือนและเรียกผู้ประกอบการมาพบ
2. จัดทำโครงการประชาสัมพันธ์เร่งรัดจัดเก็บรายได้ โดยออก
ประชาสัมพันธ์ในทุกอำเภอ (ลงพื้นที่พบปะกับผู้ประกอบการ
แจกแผ่นพับประชาสัมพันธ์, เอกสารสอบถามปัญหาต่างๆ)
3. ออกบริการรับชำระภาษีน้ำมัน ณ ที่ว่าการอำเภอต่างๆ ในเขต
จังหวัดขอนแก่น และรับชำระภาษีโดยการโอนผ่านธนาคาร

เข้าร่วมโครงการวิจัยและพัฒนาเรื่อง “การพัฒนาศูนย์กลางเครือข่าย
และสร้างเครือข่ายเพื่อพัฒนาการจัดเก็บภาษีน้ำมันของ อบจ.”

**เข้าร่วมประชุมเพื่อรายงานความก้าวหน้า
โครงการวิจัยและพัฒนาเรื่อง “การพัฒนาศูนย์กลางเครือข่าย
และสร้างเครือข่ายเพื่อพัฒนาการจัดเก็บภาษีน้ำมันของ อบจ.”**

ในวันที่ 24 มกราคม 2555 เวลา 09.00 น.

ณ ห้องประชุมสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย(ห้องประชุม 1) ชั้น 14

อาคาร เอส เอ็ม ทาวเวอร์ กรุงเทพมหานคร

บทบาทของ อบจ.ขอนแก่น โดยนายสุชาติ โคตรทุม ปลัด อบจ.ขอนแก่น

เครือข่ายภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน มี อบจ. 10 แห่ง คือ อบจ.กาฬสินธุ์, นครพนม, บึงกาฬ, สกลนคร, นครราชสีมา, ร้อยเอ็ด, มหาสารคาม, มุกดาหาร, หนองบัวลำภู, หนองคาย, เลย, สกลนคร, อุดรธานี, และขอนแก่น โดย อบจ.ขอนแก่นเป็นศูนย์กลางเครือข่าย มี อบจ.เครือข่ายเข้าร่วมโครงการ 3 แห่ง ได้แก่ อบจ.กาฬสินธุ์, หนองบัวลำภู และชัยภูมิ ความคืบหน้าของการดำเนินโครงการ

1. อบจ.หนองบัวลำภูอยู่ระหว่างการแต่งตั้งคณะทำงานฯ ได้ประชุมคณะทำงานเพื่อหารือแนวทางการจัดเก็บภาษีน้ำมัน คณะทำงานเห็นชอบให้ยกร่างข้อบัญญัติใหม่

2. อบจ.ชัยภูมิ ได้ดำเนินการออกข้อบัญญัติจัดเก็บภาษีน้ำมันเองก่อนเข้าร่วมโครงการ ผลการดำเนินงานประสบผลสำเร็จยิ่งกว่า อบจ.ขอนแก่น

อบจ.ขอนแก่นได้มีการจัดส่งเอกสารเตรียมความพร้อมในการจัดเก็บภาษีน้ำมันเองให้ อบจ.นครพนม, บึงกาฬ, มหาสารคาม, มุกดาหาร, หนองคาย, สกลนคร, และอุดรธานี เพื่อได้ศึกษาทักษะ ความรู้ วิธีการเตรียมความพร้อมในการจัดเก็บภาษี อบจ.ขอนแก่น ยังเป็นผู้เลี้ยงและที่ปรึกษาทั้งในเรื่องวิธีการเตรียมความพร้อมในการจัดเก็บภาษี แนวทางแก้ไขปัญหาค่าอุปสรรคต่างๆ และ อบจ.ขอนแก่น มีความพร้อมเป็น อบจ. ต้นแบบเพื่อให้ความรู้ในการดำเนินการจัดเก็บภาษีน้ำมันเอง ให้กับ อบจ. ทั่วประเทศที่สนใจศึกษาดูงาน

ภาษียาสูบ

เดิมองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นมอบอำนาจให้สรรพสามิตจัดเก็บภาษียาสูบแทน แล้วนำส่งให้ องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น โดยสรรพสามิตจะหักภาษีที่จัดเก็บได้ไว้ 3% เริ่มตั้งแต่เดือนธันวาคม 2552 เป็นต้นมา องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นได้ดำเนินการจัดเก็บภาษียาสูบเอง ส่งผลให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นได้รับภาษียาสูบ 100% โดยไม่ต้องถูกสรรพสามิตหัก 3% ตามสถิติ ดังนี้

ตารางเปรียบเทียบสถิติการจัดเก็บภาษียาสูบ
ปีงบประมาณ 2552 และปีงบประมาณ 2553

ปีงบประมาณ	ปี งบ. 2552	ปี งบ. 2553	เพิ่ม/ลด
ประมาณการรายรับ	60,000,000.00	60,000,000.00	0.00
สุราหม	3,743,417.31	3,953,803.80	+ 210,386.49
พสุตจิกรณ	4,882,715.41	6,241,960.98	+ 1,359,245.57
ธันวาคม	5,736,195.89	3,951,449.10	- 1,784,746.79
นกรณ	6,994,210.43	7,213,537.56	+ 219,327.13
กุนภทันธ์	5,767,805.47	4,746,939.48	- 1,020,865.99
ปีนณ	5,361,328.24	5,142,730.74	- 218,597.50
นณณ	7,950,689.24	7,193,362.14	- 757,327.10
พพณณ	6,873,626.74	6,421,922.24	- 451,704.50
มิถุนณ	4,737,782.29	4,859,923.32	+ 122,141.03
กรณณณ	4,445,023.77	6,992,893.20	+ 2,547,869.43
สิงพณ	4,132,440.75	5,131,460.00	+ 999,019.25
กันณ	4,009,828.98	5,749,011.76	+ 1,739,182.78
รวมทั้งปี	64,635,064.52	67,598,994.52	+ 2,963,929.00

**ตารางเปรียบเทียบสถิติการจัดเก็บภาษีอากร
ปีงบประมาณ 2553 และปีงบประมาณ 2554**

ปีงบประมาณ	ปี งบ.2553	ปี งบ.2554	เพิ่ม/ลด
ประมาณการรายรับ	60,000,000.00	60,000,000.00	0.00
สุราอากร	3,953,803.80	5,241,816.66	+ 1,288,012.86
พิกุลอากร	6,241,960.98	4,919,151.30	- 1,322,809.68
ฉันทาอากร	3,951,449.10	7,706,164.14	+ 3,754,715.04
นกกาน	7,213,537.56	9,190,870.08	+ 1,977,332.52
กุ่มกาเก็ง	4,746,939.48	4,660,579.68	- 86,359.80
น้ำอากร	5,142,730.74	6,793,968.06	+ 1,651,237.32
เบทาอากร	7,193,362.14	7,481,464.98	+ 288,102.84
พิกุลอากร	6,421,922.24	8,578,857.54	+ 2,156,935.30
นิลุอากร	4,859,923.32	4,910,801.76	+50,878.44
กรกฏอากร	6,992,893.20	5,866,285.62	- 1,126,607.58
ชิงอากร	5,131,460.00	5,913,509.16	+ 782,049.16
กันอากร	5,749,011.76	7,628,283.11	+ 1,879,271.35
รวมทั้งสิ้น	67,596,994.32	78,891,752.09	+ 11,294,757.77

* หมายเหตุ ประมาณการรายรับปีงบประมาณ 2555 = 66,000,000. - บาท

สวัสดี